

Toelichting bij aanpassing 2 van het meerjarenplan 2020 - 2025

Stad en OCMW Antwerpen

STAD ANTWERPEN

Toelichting bij aanpassing 2 van het meerjarenplan 2020-2025

Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard (schema T1)	1
Ontvangsten en uitgaven naar economische aard (schema T2)	4
Investeringsprojecten (schema T3)	8
Evolutie van de financiële schulden (schema T4)	27
Financiële risico's	28
Grondslagen en assumpties	34
Personeelsinzet	37
Toelichting personeel	38
Toelichting pensioenen	42
Overzicht verbonden entiteiten	47
Overzicht jaarlijkse opbrengst van elke door het bestuur geheven belastingsoort	53
Toelichting onbeschikbare gelden	54
Financiële ontvangsten en uitgaven	56
Verwijzing webtoepassing documentatie	57
Advies IF	58

T1: Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
00 Algemene financiering						
Exploitatie						
Uitgaven	1.366.156	1.352.360	1.328.244	1.357.389	1.423.412	1.488.398
Ontvangsten	1.308.882.188	1.322.363.183	1.364.089.774	1.411.658.938	1.455.462.348	1.501.863.955
Saldo	1.307.516.031	1.321.010.823	1.362.761.530	1.410.301.549	1.454.038.936	1.500.375.557
Financiering						
Uitgaven	112.430.175	131.465.198	159.045.057	182.666.761	139.921.657	163.280.278
Ontvangsten	380.581.092	392.981.000	316.096.000	311.479.000	250.838.000	180.558.000
Saldo	268.150.917	261.515.802	157.050.943	128.812.239	110.916.343	17.277.722
02 Leefbare en mobiele stad						
Exploitatie						
Uitgaven	103.250.197	81.722.305	77.168.487	77.294.777	78.086.410	79.600.924
Ontvangsten	25.637.387	23.593.598	20.220.049	17.273.255	16.506.396	20.118.839
Saldo	-77.612.810	-58.128.707	-56.948.438	-60.021.522	-61.580.014	-59.482.086
Investerings						
Uitgaven	137.294.702	81.418.944	72.766.110	73.890.585	91.585.703	71.701.105
Ontvangsten	23.348.682	16.724.495	11.428.237	12.167.784	12.740.984	11.167.784
Saldo	-113.946.020	-64.694.449	-61.337.874	-61.722.801	-78.844.719	-60.533.321
Financiering						
Uitgaven	5.000.000	0	0	0	0	0
Ontvangsten	205.784	209.899	214.097	218.379	222.747	227.202
Saldo	-4.794.216	209.899	214.097	218.379	222.747	227.202
03 Veilige stad						
Exploitatie						
Uitgaven	274.727.041	330.480.957	334.478.166	341.305.451	349.478.640	353.207.574
Ontvangsten	4.192.521	4.130.933	4.562.875	5.324.402	5.391.610	5.286.642
Saldo	-270.534.520	-326.350.024	-329.915.291	-335.981.049	-344.087.030	-347.920.932
Investerings						
Uitgaven	31.617.121	18.443.500	21.443.298	18.359.919	17.739.318	16.347.964
Ontvangsten	82.736	999.810	451.222	50.543	0	0
Saldo	-31.534.385	-17.443.690	-20.992.076	-18.309.376	-17.739.318	-16.347.964
Financiering						
Uitgaven	85.000	0	0	0	0	0
Ontvangsten	85.000	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	0	0	0
04 Harmonieuze stad						
Exploitatie						
Uitgaven	431.112.730	434.527.942	432.589.474	439.708.572	436.940.355	438.344.504
Ontvangsten	272.539.410	264.642.757	266.349.915	268.509.985	266.755.681	266.933.783
Saldo	-158.573.320	-169.885.186	-166.239.559	-171.198.587	-170.184.673	-171.410.720
Investerings						

T1: Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	33.701.262	37.412.731	36.952.726	36.803.506	28.033.051	23.752.828
Ontvangsten	3.478.201	2.351.402	2.198.815	2.699.437	1.021.362	1.304.255
Saldo	-30.223.061	-35.061.329	-34.753.912	-34.104.069	-27.011.688	-22.448.573
Financiering						
Uitgaven	109.988.115	30.581.000	14.696.000	31.979.000	15.938.000	10.358.000
Ontvangsten	33.329.081	31.294.542	31.928.743	30.694.892	27.595.501	27.951.670
Saldo	-76.659.034	713.542	17.232.743	-1.284.108	11.657.501	17.593.670
05 Woonstad						
Exploitatie						
Uitgaven	143.209.959	144.490.789	142.506.990	145.323.560	145.292.813	147.668.073
Ontvangsten	21.865.377	23.450.655	22.035.574	21.524.197	21.105.039	21.075.395
Saldo	-121.344.582	-121.040.134	-120.471.416	-123.799.363	-124.187.774	-126.592.678
Investerings						
Uitgaven	43.859.428	84.606.704	72.337.132	59.210.627	70.248.761	56.841.830
Ontvangsten	11.360.407	24.905.681	287.819	1.459.548	692.674	454.847
Saldo	-32.499.021	-59.701.023	-72.049.312	-57.751.079	-69.556.087	-56.386.983
06 Lerende en werkende stad						
Exploitatie						
Uitgaven	185.906.294	201.302.488	202.610.461	209.244.134	213.843.467	220.849.625
Ontvangsten	53.147.993	57.253.323	55.948.263	57.121.395	57.905.647	58.792.833
Saldo	-132.758.301	-144.049.165	-146.662.199	-152.122.739	-155.937.820	-162.056.792
Investerings						
Uitgaven	91.796.850	86.852.470	62.890.268	53.374.248	49.116.992	44.863.137
Ontvangsten	1.979.341	602.838	50.000	0	0	0
Saldo	-89.817.509	-86.249.632	-62.840.268	-53.374.248	-49.116.992	-44.863.137
Financiering						
Uitgaven	2.162.881	0	0	0	0	0
Ontvangsten	951.577	951.577	951.577	951.577	951.577	951.577
Saldo	-1.211.304	951.577	951.577	951.577	951.577	951.577
07 Bruisende stad						
Exploitatie						
Uitgaven	143.075.943	143.068.229	138.592.037	139.020.429	139.512.652	135.734.353
Ontvangsten	12.133.430	11.745.669	11.222.765	11.354.230	11.364.983	8.219.644
Saldo	-130.942.513	-131.322.560	-127.369.271	-127.666.200	-128.147.669	-127.514.709
Investerings						
Uitgaven	33.979.156	50.415.754	39.850.036	32.420.140	34.825.283	16.491.672
Ontvangsten	4.592.045	1.965.000	1.602.746	1.090.000	1.631.795	55.000
Saldo	-29.387.111	-48.450.754	-38.247.290	-31.330.140	-33.193.488	-16.436.672
Financiering						
Uitgaven	481.767	92.147	83.480	68.837	68.837	54.700
Ontvangsten	102.395	92.147	83.480	68.837	68.837	54.700
Saldo	-379.372	0	0	0	0	0

T1: Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
08 Sterk bestuurde stad						
Exploitatie						
Uitgaven	359.640.826	341.545.333	348.493.786	363.882.191	371.236.323	378.385.554
Ontvangsten	99.185.836	93.387.865	91.953.686	92.899.205	89.615.591	90.895.446
Saldo	-260.454.991	-248.157.468	-256.540.100	-270.982.986	-281.620.732	-287.490.108
Investerings						
Uitgaven	68.751.393	90.070.469	57.327.404	53.823.769	49.635.673	50.014.340
Ontvangsten	31.727.150	15.347.037	12.486.200	12.104.093	12.065.127	12.065.127
Saldo	-37.024.244	-74.723.432	-44.841.204	-41.719.676	-37.570.546	-37.949.213
Financiering						
Uitgaven	2.125.324	0	0	0	0	0
Ontvangsten	1.139.124	1.114.270	1.114.270	1.114.270	1.114.270	1.114.270
Saldo	-986.201	1.114.270	1.114.270	1.114.270	1.114.270	1.114.270

Schema T2: Ontvangsten en uitgaven naar economische aard

I. Exploitatie-uitgaven	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A. Operationele uitgaven	1.619.528.758	1.649.189.912	1.639.162.879	1.672.294.503	1.686.773.823	1.702.379.764
1. Goederen en diensten	187.523.642	225.650.269	214.481.508	220.563.809	224.312.283	229.652.937
2. Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	723.735.162	716.966.064	724.491.693	739.609.918	742.605.653	748.840.118
a. Politiek personeel	5.179.540	5.199.827	5.295.023	5.392.124	5.491.166	5.592.190
b. Vastbenoemd niet-onderwijzend personeel	338.134.372	335.518.409	347.165.709	360.725.683	357.309.582	357.075.400
c. Niet-vastbenoemd niet-onderwijzend personeel	312.022.205	318.387.618	324.136.973	330.526.601	336.735.263	342.991.241
d. Onderwijzend personeel ten laste van het bestuur	0	0	0	0	0	0
e. Onderwijzend personeel ten laste van andere overheden	0	0	0	0	0	0
f. Andere personeelskosten	23.044.293	22.570.403	22.669.126	22.775.621	22.889.753	23.011.398
g. Pensioenen	45.354.752	35.289.807	25.224.862	20.189.889	20.179.889	20.169.889
3. Individuele hulpverlening door het O.C.M.W.	123.695.432	125.456.523	123.820.842	125.717.035	127.703.940	129.726.711
4. Toegestane werkingssubsidies	555.139.443	573.690.518	568.935.198	578.958.350	584.693.969	586.702.329
- aan de districten	14.308.061	13.440.967	13.436.863	13.436.863	13.436.863	13.436.863
- aan de eigen autonome gemeentebedrijven (AGB)	74.923.183	71.625.588	70.371.662	72.327.208	72.548.459	71.262.525
- aan welzijnsverenigingen	47.464.682	48.469.740	51.025.391	51.798.810	48.453.506	47.163.419
- aan andere OCMW-verenigingen	861.900	679.572	181.744	183.916	186.089	187.969
- aan de politiezone	181.361.901	233.992.715	236.554.814	240.536.510	246.370.113	247.026.362
- aan de hulpverleningszone	63.262.778	64.830.361	67.081.552	69.528.695	71.612.355	74.290.311
- aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (IGS)	56.313.746	14.628.859	14.468.967	14.397.588	14.298.490	14.298.490
- aan besturen van de eredienst	966.345	1.281.676	1.307.309	1.333.456	1.360.125	1.387.327
- aan niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen	0	0	0	0	0	0
- aan andere begunstigen	115.676.847	124.741.040	114.506.896	115.415.305	116.427.969	117.649.063
5. Andere operationele uitgaven	29.435.079	7.426.538	7.433.638	7.445.392	7.457.978	7.457.668
B. Financiële uitgaven	22.760.389	29.300.490	38.604.766	44.841.999	49.040.249	52.899.242
1. Rente, commissies en kosten verbonden aan schulden	22.108.677	28.875.405	38.179.680	44.416.913	48.615.164	52.474.156
- aan financiële instellingen	22.108.677	28.875.405	38.179.680	44.416.913	48.615.164	52.474.156
2. Andere financiële uitgaven	651.711	425.085	425.085	425.085	425.085	425.085
C. Rechthebbenden uit het overschot van het boekjaar	0	0	0	0	0	0
II. Exploitatieontvangsten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A. Operationele ontvangsten	1.733.024.320	1.741.588.836	1.778.878.572	1.828.145.506	1.870.799.163	1.919.410.079
1. Ontvangsten uit de werking	65.490.376	71.320.542	69.670.941	69.686.069	70.100.226	67.530.435
2. Fiscale ontvangsten en boetes	411.223.801	416.533.377	415.369.012	420.982.667	431.464.510	445.915.912
a. Aanvullende belastingen	345.518.201	342.406.386	344.008.734	351.017.460	361.795.853	372.554.034
Opcentiemen op de onroerende voorheffing	202.176.534	200.444.346	204.458.279	208.552.491	212.728.587	216.988.206
Aanvullende belasting op de personenbelasting	136.615.645	135.236.018	132.824.433	135.738.947	142.341.244	148.839.806
Andere aanvullende belastingen	6.726.022	6.726.022	6.726.022	6.726.022	6.726.022	6.726.022

Schema T2: Ontvangsten en uitgaven naar economische aard

b. Andere belastingen en boetes	65.705.600	74.126.991	71.360.278	69.965.207	69.668.657	73.361.878
3. Werkingsubsidies	1.076.829.159	1.088.166.574	1.127.713.177	1.169.779.319	1.204.905.306	1.243.008.379
a. Algemene werkingssubsidies	910.980.467	917.689.215	957.813.458	998.373.896	1.031.398.913	1.067.042.339
Gemeentefonds	843.574.138	872.251.120	901.932.002	932.654.530	964.455.594	997.404.117
Andere algemene werkingssubsidies	67.406.328	45.438.094	55.881.456	65.719.365	66.943.319	69.638.222
- van de federale overheid	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000
- van de Vlaamse overheid	67.326.328	45.358.094	55.801.456	65.639.365	66.863.319	69.558.222
- van de gemeente	0	0	0	0	0	0
- van het OCMW	0	0	0	0	0	0
b. Specifieke werkingssubsidies	165.848.692	170.477.359	169.899.719	171.405.423	173.506.393	175.966.040
- van de federale overheid	79.761.944	75.695.613	77.496.123	79.225.352	80.988.973	82.787.675
- van de Vlaamse overheid	86.086.749	94.781.746	92.403.596	92.180.071	92.517.420	93.178.365
- van de provincie	0	0	0	0	0	0
- van de gemeente	0	0	0	0	0	0
- van andere entiteiten	0	0	0	0	0	0
4. Recuperatie van individuele hulpverlening	33.429.696	32.905.093	33.067.990	33.230.886	33.393.782	33.556.679
5. Andere operationele ontvangsten	146.051.288	132.663.251	133.057.452	134.466.565	130.935.339	129.398.674
B. Financiële ontvangsten	64.559.822	58.979.145	57.504.328	57.520.099	53.308.131	53.776.458
C. Tussenkost van derden in het tekort van het boekjaar	0	0	0	0	0	0
III. Exploitatiesaldo	155.294.996	122.077.579	158.615.255	168.529.103	188.293.223	217.907.532

I. Investeringsuitgaven	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A. Investeringsuitgaven in financiële vaste activa	7.339.610	13.855.500	5.752.904	5.752.904	5.752.904	5.752.904
1. Extern verzelfstandigde agentschappen	7.285.414	5.746.904	5.746.904	5.746.904	5.746.904	5.746.904
2. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en soortgelijke entiteiten	0	8.102.596	0	0	0	0
3. OCMW-verenigingen	0	0	0	0	0	0
4. Andere financiële vaste activa	54.196	6.000	6.000	6.000	6.000	6.000
B. Investeringsuitgaven in materiële vaste activa	248.932.478	266.183.589	219.833.236	189.782.302	205.357.028	153.789.519
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	244.239.328	262.730.710	217.496.650	188.331.896	204.527.893	153.123.769
a. Terreinen en gebouwen	112.723.172	163.087.796	120.606.395	91.880.845	98.637.664	61.075.405
b. Wegen en overige infrastructuur	111.061.057	76.148.769	77.367.692	81.424.491	91.013.459	73.839.063
c. Roerende goederen	19.742.504	22.698.814	19.137.563	14.681.560	14.701.769	18.094.301
d. Vaste activa in leasing of op grond van een soortgelijk recht	100.953	0	0	0	0	0
e. Erfgoed	611.643	795.330	385.000	345.000	175.000	115.000
2. Andere materiële vaste activa	4.693.149	3.452.879	2.336.585	1.450.406	829.136	665.750
a. Terreinen en gebouwen	4.693.149	3.452.879	2.336.585	1.450.406	829.136	665.750
b. Roerende goederen	0	0	0	0	0	0
C. Investeringsuitgaven in immateriële vaste activa	29.345.570	31.721.395	23.364.921	22.413.796	21.189.022	19.944.788

Schema T2: Ontvangsten en uitgaven naar economische aard

D. Toegestane investeringssubsidies	155.382.255	137.460.090	114.615.913	109.933.793	108.885.826	100.525.667
- aan de districten	31.850.052	30.984.527	31.578.146	30.846.586	31.156.705	31.469.926
- aan de eigen autonome gemeentebedrijven (AGB)	46.959.984	45.246.041	42.668.391	37.362.241	34.873.891	29.584.091
- aan welzijnsverenigingen	14.640.542	14.510.000	14.510.000	14.510.000	14.510.000	14.510.000
- aan andere OCMW-verenigingen	200.000	0	0	0	0	0
- aan de politiezone	21.206.577	11.377.413	11.493.275	14.469.438	12.441.873	12.968.492
- aan de hulpverleningszone	6.474.601	2.975.636	1.798.598	2.139.877	3.308.695	1.475.452
- aan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (IGS)	250.000	0	0	0	0	0
- aan besturen van de eredienst	2.174.780	1.581.850	1.431.850	1.401.850	1.441.850	1.442.601
- aan niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen	0	0	0	0	0	0
- aan andere begunstigen	31.625.719	30.784.622	11.135.653	9.203.801	11.152.812	9.075.104
II. Investeringsontvangsten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A. Verkoop van financiële vaste activa	5.556.063	0	0	0	0	0
1. Extern verzelfstandigde agentschappen	5.538.833	0	0	0	0	0
2. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en soortgelijke entiteiten	8.354	0	0	0	0	0
3. OCMW-verenigingen	0	0	0	0	0	0
4. Andere financiële vaste activa	8.876	0	0	0	0	0
B. Verkoop van materiële vaste activa	8.576.222	24.406.476	227.800	223.500	135.600	361.300
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0
a. Terreinen en gebouwen	0	0	0	0	0	0
b. Wegen en overige infrastructuur	0	0	0	0	0	0
c. Roerende goederen	0	0	0	0	0	0
d. Vaste activa in leasing of op grond van een soortgelijk recht	0	0	0	0	0	0
e. Erfgoed	0	0	0	0	0	0
2. Andere materiële vaste activa	8.576.222	24.406.476	227.800	223.500	135.600	361.300
a. Onroerende goederen	7.784.536	24.144.976	0	0	0	0
b. Roerende goederen	791.686	261.500	227.800	223.500	135.600	361.300
C. Verkoop van immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
D. Investeringsubsidies en -schenkingen	62.436.277	38.489.787	28.277.238	29.347.904	28.016.342	24.685.713
- van de federale overheid	15.169	15.685	16.526	17.366	0	0
- van de Vlaamse overheid	50.576.825	35.238.261	28.028.162	28.976.088	27.783.791	24.453.162
- van de provincie	1.631.870	1.343.008	125.000	125.000	125.000	125.000
- van de gemeente	159.700	215.000	0	0	0	0
- van het OCMW	0	0	0	0	0	0
- van andere entiteiten	10.052.712	1.677.833	107.550	229.450	107.550	107.550
III. Investeringsaldo	-364.431.351	-386.324.310	-335.061.936	-298.311.391	-313.032.839	-254.965.864

Saldo exploitatie en investeringen	-209.136.355	-264.246.731	-176.446.680	-129.782.288	-124.739.616	-37.058.333
I. Financieringsuitgaven	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A. Vereffening van financiële schulden	112.430.175	131.465.198	159.045.057	182.666.761	139.921.657	163.280.278
1. Periodieke aflossing van leningen en leasings	106.986.175	125.384.198	151.249.057	174.387.761	129.983.657	152.922.278
2. Niet-periodieke aflossing van leningen en leasings	5.444.000	6.081.000	7.796.000	8.279.000	9.938.000	10.358.000
B. Vereffening van niet-financiële schulden	200.000	0	0	0	0	0
C. Toegestane leningen en betalingsuitstel	119.643.087	30.673.147	14.779.480	32.047.837	16.006.837	10.412.700
1. Toegestane leningen	119.643.087	30.673.147	14.779.480	32.047.837	16.006.837	10.412.700
- aan autonome gemeentebedrijven (AGB)	5.000.000	0	0	0	0	0
- aan welzijnsverenigingen	109.988.115	30.581.000	14.696.000	31.979.000	15.938.000	10.358.000
- aan andere OCMW-verenigingen	0	0	0	0	0	0
- aan andere begunstigden	4.654.973	92.147	83.480	68.837	68.837	54.700
2. Toegestaan betalingsuitstel	0	0	0	0	0	0
D. Vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
E. Kapitaalsverminderingen	0	0	0	0	0	0
II. Financieringsontvangsten	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A. Aangaan van financiële schulden	380.581.092	392.981.000	316.096.000	311.479.000	250.838.000	180.558.000
- opname van leningen en leasings bij financiële instellingen	254.855.000	362.400.000	301.400.000	279.500.000	234.900.000	170.200.000
- opname van leningen en leasings bij andere entiteiten	125.726.092	30.581.000	14.696.000	31.979.000	15.938.000	10.358.000
B. Aangaan van niet-financiële schulden	85.000	0	0	0	0	0
C. Vereffening van toegestane leningen en betalingsuitstel	35.727.960	33.662.435	34.292.166	33.047.954	29.952.931	30.299.418
1. Terugvordering van toegestane leningen	35.727.960	33.662.435	34.292.166	33.047.954	29.952.931	30.299.418
a. Periodieke terugvorderingen van toegestane leningen	30.283.960	27.581.435	26.496.166	24.768.954	20.014.931	19.941.418
b. Niet-periodieke terugvorderingen van toegestane leningen	5.444.000	6.081.000	7.796.000	8.279.000	9.938.000	10.358.000
2. Vereffening van betalingsuitstel	0	0	0	0	0	0
D. Vereffening van vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
E. Kapitaalsverhogingen	0	0	0	0	0	0
F. Bijdragen en schenkingen niet gekoppeld aan operationele activiteiten of aan de verwerving van vaste activa	0	0	0	0	0	0
III. Financieringssaldo	184.120.790	264.505.090	176.563.630	129.812.357	124.862.437	37.164.441
Budgettair resultaat van het boekjaar	-25.015.566	258.358	116.949	30.069	122.821	106.108

Schema T3 : Investeringsproject : Cultuurhoofdstad van Vlaanderen (2BRS0101)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	26.529.992	0	26.529.992	6.926.674	3.970.318	3.617.500	4.364.500	4.206.500	3.444.500
B. Investerings in materiële vaste activa	0	12.506.715	0	12.506.715	2.888.827	2.434.888	1.567.500	2.314.500	1.156.500	2.144.500
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	12.506.715	0	12.506.715	2.888.827	2.434.888	1.567.500	2.314.500	1.156.500	2.144.500
a. Terreinen en gebouwen	0	8.597.374	0	8.597.374	2.200.986	1.867.388	459.000	1.800.000	620.000	1.650.000
c. Roerende goederen	0	3.909.341	0	3.909.341	687.841	567.500	1.108.500	514.500	536.500	494.500
2. Andere materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a. Terreinen en gebouwen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Toegestane investeringssubsidies	0	14.023.278	0	14.023.278	4.037.848	1.535.430	2.050.000	2.050.000	3.050.000	1.300.000
Ontvangsten	0	3.186.174	0	3.186.174	3.186.174	0	0	0	0	0
D. Investeringsubsidies en -schenkingen	0	3.186.174	0	3.186.174	3.186.174	0	0	0	0	0

Schema T3 : Investeringsproject : Investeren in internationale kunst- en cultuurinfrastructuur (2BRS0102)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	69.846.631	0	69.846.631	7.123.445	17.318.865	15.753.123	11.633.492	10.664.455	7.353.251
B. Investerings in materiële vaste activa	0	61.416.808	0	61.416.808	4.857.620	15.327.865	14.578.123	10.632.826	9.665.789	6.354.585
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	61.405.192	0	61.405.192	4.846.004	15.327.865	14.578.123	10.632.826	9.665.789	6.354.585
a. Terreinen en gebouwen	0	61.385.229	0	61.385.229	4.826.041	15.327.865	14.578.123	10.632.826	9.665.789	6.354.585
c. Roerende goederen	0	19.962	0	19.962	19.962	0	0	0	0	0
2. Andere materiële vaste activa	0	11.616	0	11.616	11.616	0	0	0	0	0
a. Terreinen en gebouwen	0	11.616	0	11.616	11.616	0	0	0	0	0
D. Toegestane investeringssubsidies	0	8.429.823	0	8.429.823	2.265.825	1.991.000	1.175.000	1.000.666	998.666	998.666
Ontvangsten	0	7.078.245	0	7.078.245	968.704	1.935.000	1.572.746	1.030.000	1.571.795	0
D. Investeringsubsidies en -schenkingen	0	7.078.245	0	7.078.245	968.704	1.935.000	1.572.746	1.030.000	1.571.795	0

Omwille van technische redenen, telden een aantal kredieten niet mee in dit investeringsproject bij de aanpassing 1 van het meerjarenplan 2020 – 2025, die wel meetelden in de andere schema's en zijn goedgekeurd. Dit is intussen gecorrigeerd.

Schema T3 : Investeringsproject : Inburgeringsaanbod voor anderstaligen (2HMS0101)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	6.633.235	0	6.633.235	1.919.701	421.757	367.500	652.500	2.727.500	544.277
B. Investerings in materiële vaste activa	0	5.386.034	0	5.386.034	1.690.000	194.257	140.000	465.000	2.540.000	356.777
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	5.386.034	0	5.386.034	1.690.000	194.257	140.000	465.000	2.540.000	356.777
a. Terreinen en gebouwen	0	5.386.034	0	5.386.034	1.690.000	194.257	140.000	465.000	2.540.000	356.777
D. Toegestane investeringssubsidies	0	1.247.201	0	1.247.201	229.701	227.500	227.500	187.500	187.500	187.500

Schema T3 : Investeringsproject : Kwaliteitsvolle kinderopvang bij private spelers (2HMS0201)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	16.186.157	0	16.186.157	1.102.943	3.360.987	2.600.000	3.550.000	2.712.509	2.859.718
B. Investerings in materiële vaste activa	0	8.022.290	0	8.022.290	146.585	1.765.987	1.600.000	2.300.000	1.100.000	1.109.718
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	8.022.290	0	8.022.290	146.585	1.765.987	1.600.000	2.300.000	1.100.000	1.109.718
a. Terreinen en gebouwen	0	8.022.290	0	8.022.290	146.585	1.765.987	1.600.000	2.300.000	1.100.000	1.109.718
D. Toegestane investeringssubsidies	0	8.163.868	0	8.163.868	956.359	1.595.000	1.000.000	1.250.000	1.612.509	1.750.000

Schema T3 : Investeringsproject : De stad maakt werk van een geïntegreerde aanpak in de ondersteuning van gezinnen en het welzijn van kinderen en jongeren (2HMS0402)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	6.396.132	0	6.396.132	560.661	1.255.013	3.275.015	475.556	471.207	358.681
B. Investerings in materiële vaste activa	0	6.275.590	0	6.275.590	440.118	1.255.013	3.275.015	475.556	471.207	358.681
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	5.593.033	0	5.593.033	415.852	994.648	3.176.265	376.265	372.071	257.931
a. Terreinen en gebouwen	0	4.936.172	0	4.936.172	277.841	874.878	3.076.495	276.495	272.301	158.161
c. Roerende goederen	0	656.860	0	656.860	138.011	119.770	99.770	99.770	99.770	99.770
2. Andere materiële vaste activa	0	682.557	0	682.557	24.266	260.364	98.750	99.290	99.136	100.750
a. Terreinen en gebouwen	0	682.557	0	682.557	24.266	260.364	98.750	99.290	99.136	100.750
C. Investerings in immateriële vaste activa	0	30.000	0	30.000	30.000	0	0	0	0	0
D. Toegestane investeringssubsidies	0	90.542	0	90.542	90.542	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	725.000	0	725.000	200.000	525.000	0	0	0	0
D. Investeringsubsidies en -schenkingen	0	725.000	0	725.000	200.000	525.000	0	0	0	0

Schema T3 : Investeringsproject : De stad investeert in een menswaardig inkomen voor Antwerpenaren die het moeilijk hebben (2HMS0503)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	9.695.631	0	9.695.631	1.579.084	1.498.123	2.689.887	3.689.887	178.761	59.887
B. Investerings in materiële vaste activa	0	9.645.031	0	9.645.031	1.528.485	1.498.123	2.689.887	3.689.887	178.761	59.887
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	9.414.894	0	9.414.894	1.298.347	1.498.123	2.689.887	3.689.887	178.761	59.887
a. Terreinen en gebouwen	0	8.847.766	0	8.847.766	1.033.521	1.435.371	2.630.000	3.630.000	118.874	0
c. Roerende goederen	0	567.128	0	567.128	264.827	62.753	59.887	59.887	59.887	59.887
2. Andere materiële vaste activa	0	230.137	0	230.137	230.137	0	0	0	0	0
a. Terreinen en gebouwen	0	230.137	0	230.137	230.137	0	0	0	0	0
C. Investerings in immateriële vaste activa	0	50.600	0	50.600	50.600	0	0	0	0	0
D. Toegestane investeringssubsidies	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	1.400.000	0	1.400.000	0	0	581.914	814.680	3.407	0
D. Investeringsubsidies en -schenkingen	0	1.400.000	0	1.400.000	0	0	581.914	814.680	3.407	0

Schema T3 : Investeringsproject : De Grote Verbinding (2LMS0101)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	159.755.442	0	159.755.442	40.968.218	16.690.547	10.540.840	8.820.675	40.623.794	42.111.367
B. Investerings in materiële vaste activa	0	152.866.427	0	152.866.427	35.970.350	16.099.400	10.200.840	8.500.675	40.303.794	41.791.367
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	152.791.106	0	152.791.106	35.895.029	16.099.400	10.200.840	8.500.675	40.303.794	41.791.367
a. Terreinen en gebouwen	0	22.676.395	0	22.676.395	22.676.395	0	0	0	0	0
b. Wegen en overige infrastructuur	0	130.114.711	0	130.114.711	13.218.634	16.099.400	10.200.840	8.500.675	40.303.794	41.791.367
2. Andere materiële vaste activa	0	75.321	0	75.321	75.321	0	0	0	0	0
a. Terreinen en gebouwen	0	75.321	0	75.321	75.321	0	0	0	0	0
C. Investerings in immateriële vaste activa	0	2.125.481	0	2.125.481	575.481	250.000	340.000	320.000	320.000	320.000
D. Toegestane investeringssubsidies	0	4.763.534	0	4.763.534	4.422.387	341.147	0	0	0	0
Ontvangsten	0	11.177.646	0	11.177.646	1.537.446	2.816.000	1.251.000	2.000.000	2.573.200	1.000.000
D. Investeringsubsidies en -schenkingen	0	11.177.646	0	11.177.646	1.537.446	2.816.000	1.251.000	2.000.000	2.573.200	1.000.000

Omwille van technische redenen, telden een aantal kredieten niet mee in dit investeringsproject bij de aanpassing 1 van het meerjarenplan 2020 – 2025, die wel meetelden in de andere schema's en zijn goedgekeurd. Dit is intussen gecorrigeerd.

Schema T3 : Investeringsproject : Verkeersveiligheid (2LMS0103)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	29.299.942	0	29.299.942	8.627.292	4.657.650	4.102.500	3.942.500	3.962.500	4.007.500
A. Investerings in financiële vaste activa	0	7.474.666	0	7.474.666	2.474.666	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
1. Extern verzelfstandigde agentschappen	0	7.474.666	0	7.474.666	2.474.666	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
B. Investerings in materiële vaste activa	0	21.569.174	0	21.569.174	5.896.524	3.657.650	3.102.500	2.942.500	2.962.500	3.007.500
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	21.569.174	0	21.569.174	5.896.524	3.657.650	3.102.500	2.942.500	2.962.500	3.007.500
b. Wegen en overige infrastructuur	0	21.539.174	0	21.539.174	5.891.524	3.652.650	3.097.500	2.937.500	2.957.500	3.002.500
c. Roerende goederen	0	30.000	0	30.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
C. Investerings in immateriële vaste activa	0	256.102	0	256.102	256.102	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	287.968	0	287.968	237.968	50.000	0	0	0	0
D. Investeringsubsidies en -schenkingen	0	287.968	0	287.968	237.968	50.000	0	0	0	0

Omwille van technische redenen, telden een aantal kredieten niet mee in dit investeringsproject bij de aanpassing 1 van het meerjarenplan 2020 – 2025, die wel meetelden in de andere schema's en zijn goedgekeurd. Dit is intussen gecorrigeerd.

Schema T3 : Investeringsproject : Antwerpen wordt een klimaatneutrale stad (2LMS0201)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	6.150.000	0	6.150.000	0	1.000.000	1.825.000	1.825.000	750.000	750.000
A. Investerings in financiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1. Extern verzelfstandigde agentschappen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B. Investerings in materiële vaste activa	0	2.150.000	0	2.150.000	0	0	1.075.000	1.075.000	0	0
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	2.150.000	0	2.150.000	0	0	1.075.000	1.075.000	0	0
b. Wegen en overige infrastructuur	0	2.150.000	0	2.150.000	0	0	1.075.000	1.075.000	0	0
D. Toegestane investeringssubsidies	0	4.000.000	0	4.000.000	0	1.000.000	750.000	750.000	750.000	750.000

Schema T3 : Investeringsproject : Antwerpen wordt een klimaatrobuuste stad (2LMS0202)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	3.040.000	0	3.040.000	80.000	575.000	725.000	565.000	530.000	565.000
B. Investerings in materiële vaste activa	0	260.000	0	260.000	0	35.000	65.000	65.000	30.000	65.000
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	260.000	0	260.000	0	35.000	65.000	65.000	30.000	65.000
a. Terreinen en gebouwen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b. Wegen en overige infrastructuur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c. Roerende goederen	0	260.000	0	260.000	0	35.000	65.000	65.000	30.000	65.000
C. Investerings in immateriële vaste activa	0	430.000	0	430.000	40.000	230.000	160.000	0	0	0
D. Toegestane investeringssubsidies	0	2.350.000	0	2.350.000	40.000	310.000	500.000	500.000	500.000	500.000

Schema T3 : Investeringsproject : Aanleg, heraanleg en onderhoud infrastructuur (2LMS0301)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	126.381.740	0	126.381.740	9.929.909	21.123.323	25.729.486	34.554.758	26.439.632	8.604.632
B. Investerings in materiële vaste activa	0	124.525.684	0	124.525.684	9.542.853	20.154.323	25.604.486	34.429.758	26.314.632	8.479.632
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	124.525.684	0	124.525.684	9.542.853	20.154.323	25.604.486	34.429.758	26.314.632	8.479.632
a. Terreinen en gebouwen	0	26.132.320	0	26.132.320	876.693	2.493.169	3.007.457	9.925.000	9.330.000	500.000
b. Wegen en overige infrastructuur	0	98.207.016	0	98.207.016	8.662.724	17.538.242	22.582.028	24.489.758	16.969.632	7.964.632
c. Roerende goederen	0	186.348	0	186.348	3.436	122.912	15.000	15.000	15.000	15.000
C. Investerings in immateriële vaste activa	0	750.000	0	750.000	0	250.000	125.000	125.000	125.000	125.000
D. Toegestane investeringssubsidies	0	1.106.056	0	1.106.056	387.056	719.000	0	0	0	0
Ontvangsten	0	8.586.574	0	8.586.574	5.488.678	3.097.896	0	0	0	0
B. Verkoop van materiële vaste activa	0	41.636	0	41.636	41.636	0	0	0	0	0
2. Andere materiële vaste activa	0	41.636	0	41.636	41.636	0	0	0	0	0
b. Roerende goederen	0	41.636	0	41.636	41.636	0	0	0	0	0
D. Investeringsubsidies en -schenkingen	0	8.544.938	0	8.544.938	5.447.042	3.097.896	0	0	0	0

Omwille van technische redenen, telden een aantal kredieten niet mee in dit investeringsproject bij de aanpassing 1 van het meerjarenplan 2020 – 2025, die wel meetelden in de andere schema's en zijn goedgekeurd. Dit is intussen gecorrigeerd.

Schema T3 : Investeringsproject : Onderwijshoofdstad van Vlaanderen (2LWS0201)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	267.858	0	267.858	90.358	177.500	0	0	0	0
B. Investerings in materiële vaste activa	0	267.858	0	267.858	90.358	177.500	0	0	0	0
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	229.227	0	229.227	51.727	177.500	0	0	0	0
a. Terreinen en gebouwen	0	226.921	0	226.921	49.421	177.500	0	0	0	0
c. Roerende goederen	0	2.305	0	2.305	2.305	0	0	0	0	0
2. Andere materiële vaste activa	0	38.631	0	38.631	38.631	0	0	0	0	0
a. Terreinen en gebouwen	0	38.631	0	38.631	38.631	0	0	0	0	0

Schema T3 : Investeringsproject : welzijn en excelleren in het onderwijs (2LWS0202)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	7.367	0	7.367	7.367	0	0	0	0	0
D. Toegestane investeringssubsidies	0	7.367	0	7.367	7.367	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	30.000	0	30.000	30.000	0	0	0	0	0
D. Investeringsubsidies en -schenkingen	0	30.000	0	30.000	30.000	0	0	0	0	0

Schema T3 : Investeringsproject : Economie, industrie en innovatieclusters (2LWS0403)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	7.863.019	0	7.863.019	410.203	3.050.000	2.450.000	1.250.000	150.000	552.816
A. Investerings in financiële vaste activa	0	30.843	0	30.843	30.843	0	0	0	0	0
1. Extern verzelfstandigde agentschappen	0	30.843	0	30.843	30.843	0	0	0	0	0
B. Investerings in materiële vaste activa	0	2.500.000	0	2.500.000	100.000	100.000	1.100.000	1.100.000	0	100.000
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	2.500.000	0	2.500.000	100.000	100.000	1.100.000	1.100.000	0	100.000
a. Terreinen en gebouwen	0	2.500.000	0	2.500.000	100.000	100.000	1.100.000	1.100.000	0	100.000
2. Andere materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a. Terreinen en gebouwen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D. Toegestane investeringssubsidies	0	5.332.177	0	5.332.177	279.361	2.950.000	1.350.000	150.000	150.000	452.816

Schema T3 : Investeringsproject : Kwalitatieve dienstverlening in stadsloketten en loket vreemdelingenzaken (2SBS0501)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	1.628.585	0	1.628.585	1.628.585	0	0	0	0	0
B. Investerings in materiële vaste activa	0	1.628.585	0	1.628.585	1.628.585	0	0	0	0	0
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	1.628.585	0	1.628.585	1.628.585	0	0	0	0	0
a. Terreinen en gebouwen	0	1.612.816	0	1.612.816	1.612.816	0	0	0	0	0
c. Roerende goederen	0	15.769	0	15.769	15.769	0	0	0	0	0

Schema T3 : Investeringsproject : Iedereen werkt samen in diversiteit (2SBS0804)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	5.019	0	5.019	5.019	0	0	0	0	0
B. Investerings in materiële vaste activa	0	5.019	0	5.019	5.019	0	0	0	0	0
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	5.019	0	5.019	5.019	0	0	0	0	0
c. Roerende goederen	0	5.019	0	5.019	5.019	0	0	0	0	0
2. Andere materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a. Terreinen en gebouwen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Schema T3 : Investeringsproject : Stadsmariniers (2VGS0106)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	20.000	0	20.000	0	20.000	0	0	0	0
B. Investerings in materiële vaste activa	0	20.000	0	20.000	0	20.000	0	0	0	0
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	10.000	0	10.000	0	10.000	0	0	0	0
c. Roerende goederen	0	10.000	0	10.000	0	10.000	0	0	0	0
2. Andere materiële vaste activa	0	10.000	0	10.000	0	10.000	0	0	0	0
a. Terreinen en gebouwen	0	10.000	0	10.000	0	10.000	0	0	0	0

Schema T3 : Investeringsproject : Gevarieerd en betaalbaar woonaanbod (2WNS0102)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	35.870.741	0	35.870.741	5.674.290	6.199.290	5.999.290	5.999.290	5.999.290	5.999.290
D. Toegestane investeringssubsidies	0	35.870.741	0	35.870.741	5.674.290	6.199.290	5.999.290	5.999.290	5.999.290	5.999.290

Schema T3 : Investeringsproject : Projectwerking (2WNS0202)

	Reeds gerealiseerd	Nog te realiseren		Totaal	Jaarlijkse transacties in MJP					
	in MJP	in MJP	na MJP		2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven	0	160.022.242	0	160.022.242	14.333.373	18.161.390	33.308.678	36.385.021	30.988.176	26.845.604
B. Investerings in materiële vaste activa	0	156.330.338	0	156.330.338	13.736.159	17.678.691	32.484.328	35.867.732	30.221.153	26.342.274
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	0	156.330.338	0	156.330.338	13.736.159	17.678.691	32.484.328	35.867.732	30.221.153	26.342.274
a. Terreinen en gebouwen	0	55.537.421	0	55.537.421	6.950.331	8.001.226	9.667.650	9.271.811	10.141.977	11.504.426
b. Wegen en overige infrastructuur	0	100.792.917	0	100.792.917	6.785.828	9.677.465	22.816.678	26.595.921	20.079.176	14.837.848
C. Investerings in immateriële vaste activa	0	3.441.904	0	3.441.904	347.213	482.699	824.350	517.289	767.023	503.330
D. Toegestane investeringssubsidies	0	250.000	0	250.000	250.000	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	7.928.490	0	7.928.490	3.546.022	2.557.681	60.019	1.114.148	557.074	93.547
B. Verkoop van materiële vaste activa	0	2.197.500	0	2.197.500	1.032.000	1.165.500	0	0	0	0
2. Andere materiële vaste activa	0	2.197.500	0	2.197.500	1.032.000	1.165.500	0	0	0	0
a. Onroerende goederen	0	2.197.500	0	2.197.500	1.032.000	1.165.500	0	0	0	0
D. Investeringsubsidies en -schenkingen	0	5.730.990	0	5.730.990	2.514.022	1.392.181	60.019	1.114.148	557.074	93.547

Schema T4: Evolutie van de financiële schulden

Financiële schulden op 31 december	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A. Financiële schulden op lange termijn	697.332.561	932.983.504	1.066.895.743	1.240.112.086	1.328.089.808	1.326.473.714
1. Financiële schulden op 1 januari	444.214.415	697.332.561	932.983.504	1.066.895.743	1.240.112.086	1.328.089.808
Investeringsleningen	55.987.694	260.940.127	563.208.359	782.737.339	954.067.063	1.057.794.335
Tekort ziekenhuizen - Valentijnsakkoord	188.633.264	128.773.635	65.944.969			
Noorderlijn - Brabo II	2.881.151	31.917.296	27.661.416	23.405.536	19.149.656	14.893.776
ZNA - doorgeefleningen & leasing	78.981.218	66.006.321	53.677.723	43.162.233	36.963.907	30.928.774
Zorgbedrijf - doorgeefleningen & leasing	117.731.088	122.806.067	111.101.923	99.301.521	87.942.346	76.483.809
Zorgbedrijf - Woonrechtcertificaten		86.889.115	111.389.115	118.289.115	141.989.115	147.989.115
2. Nieuwe leningen	380.581.092	392.981.000	316.096.000	311.479.000	250.838.000	180.558.000
Investeringsleningen	237.300.953	362.400.000	301.400.000	279.500.000	234.900.000	170.200.000
Noorderlijn - Brabo II	33.292.025					
Zorgbedrijf - doorgeefleningen & leasing	17.655.000					
Zorgbedrijf - Woonrechtcertificaten	92.333.115	30.581.000	14.696.000	31.979.000	15.938.000	10.358.000
3. Aflossingen	-5.444.000	-6.081.000	-7.796.000	-8.279.000	-9.938.000	-10.358.000
Zorgbedrijf - Woonrechtcertificaten	-5.444.000	-6.081.000	-7.796.000	-8.279.000	-9.938.000	-10.358.000
4. Overboekingen	-125.825.573	-151.249.057	-174.387.761	-129.983.657	-152.922.278	-171.816.094
5. Andere mutaties	3.806.627					
B. Financiële schulden op lange termijn die binnen het jaar vervallen	125.384.198	151.249.057	174.387.761	129.983.657	152.922.278	171.816.094
1. Financiële schulden op 1 januari	106.403.477	125.384.198	151.249.057	174.387.761	129.983.657	152.922.278
Investeringsleningen	17.772.995	36.155.147	60.131.767	81.871.021	108.170.276	131.172.727
Tekort ziekenhuizen - Valentijnsakkoord	57.030.897	59.859.629	62.828.667	65.944.969		
Noorderlijn - Brabo II	4.255.880	4.255.880	4.255.880	4.255.880	4.255.880	4.255.880
ZNA - doorgeefleningen & leasing	13.872.064	12.974.896	12.328.598	10.515.490	6.198.326	6.035.133
Zorgbedrijf - doorgeefleningen & leasing	13.471.641	12.138.646	11.704.144	11.800.402	11.359.175	11.458.538
2. Aflossingen	-106.986.175	-125.384.198	-151.249.057	-174.387.761	-129.983.657	-152.922.278
Investeringsleningen	-17.914.318	-36.155.147	-60.131.767	-81.871.021	-108.170.276	-131.172.727
Tekort ziekenhuizen - Valentijnsakkoord	-57.030.897	-59.859.629	-62.828.667	-65.944.969		
Noorderlijn - Brabo II	-4.255.880	-4.255.880	-4.255.880	-4.255.880	-4.255.880	-4.255.880
ZNA - doorgeefleningen & leasing	-13.872.064	-12.974.896	-12.328.598	-10.515.490	-6.198.326	-6.035.133
Zorgbedrijf - doorgeefleningen & leasing	-13.913.016	-12.138.646	-11.704.144	-11.800.402	-11.359.175	-11.458.538
3. Overboekingen	125.825.573	151.249.057	174.387.761	129.983.657	152.922.278	171.816.094
4. Andere mutaties	141.323					
C. Financiële schulden op korte termijn						
Totaal financiële schulden	822.716.759	1.084.232.561	1.241.283.504	1.370.095.743	1.481.012.086	1.498.289.808

Andere mutaties: overgenomen leasings van AG Kinderopvang Antwerpen bij de vereffening van het AG

Financiële risico's

Artikel 3, 5°, van het ministerieel besluit tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen bepaalt de opname bij de toelichting van het meerjarenplan van het overzicht van de financiële risico's die het bestuur loopt en van de middelen en mogelijkheden waarover het bestuur beschikt of kan beschikken om die risico's in te dekken.

1. Gevolgen coronacrisis

De Nationale Veiligheidsraad kondigde op 12 en 17 maart strikte maatregelen aan om de verspreiding van het Coronavirus tegen te gaan. Bij aanpassing 1 van het meerjarenplan 2020-2025 was nog niet duidelijk hoe lang deze maatregelen aangehouden moesten worden, of hoe ze verder zouden evolueren op middellange termijn. In de eerste aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025 werd er reeds geanticipeerd op de impact van de coronacrisis door een compensatiefonds ten bedrage van 50.000.000 euro op te nemen. Dit compensatiefonds kon aangewend worden voor 3 doeleinden:

1. steunmaatregelen voor de economische impact op getroffen sectoren en ter sociale bescherming van getroffen groepen;
2. het opvangen van gederfde inkomsten voor de stad Antwerpen;
3. het opvangen van meerkosten voor de stad Antwerpen.

De middelen uit het compensatiefonds werden slechts aangewend mits goedkeuring door het college.

Met het voorzien van het compensatiefonds bij aanpassing 1 van het meerjarenplan, kon er de voorbije periode reeds middelen worden vrijgemaakt voor diverse relance-maatregelen. Bij voorliggende aanpassing van het meerjarenplan werden de reeds besliste maatregelen en gekende impact verwerkt in het meerjarenplan 2020-2025. Daarnaast wordt er in het laatste kwartaal van 2020 een deel uit dit fonds over gehouden om eventuele bijkomende maatregelen te kunnen financieren en om te anticiperen op de eventuele gevolgen in de jaarrekening 2020, die nu nog moeilijk in te schatten zijn.

Een inschatting van de impact van de coronacrisis op de aanvullende personenbelasting in het meerjarenplan wordt toegelicht onder punt 7.

2. Pensioenproblematiek

Voor de inhoudelijke toelichting omtrent de pensioenen wordt verwezen naar de tekst 'Toelichting pensioenen'.

In dit meerjarenplan wordt rekening gehouden met responsabiliseringsbijdragen zoals deze blijken uit de actuariële studie 2019 van Ethias. Deze studie toont stijgende responsabiliseringsbijdragen gedurende een langere periode dus ook in volgende meerjarenplannen zal voldoende budgettaire ruimte gevonden moeten worden.

Er was in dit meerjarenplan bij opmaak een ontvangst van 50% van de responsabiliseringsbijdrage opgenomen voor de Vlaamse tussenkomst in de responsabiliseringsbijdrage. Aangezien deze middelen rechtstreeks worden uitbetaald door de Vlaamse overheid aan de entiteit die de responsabiliseringsbijdrage verschuldigd is, diende dit in voorliggende aanpassing aangepast te worden. De betrokken entiteiten nemen dit zelf op binnen hun respectievelijke meerjarenplannen.

Gelet op het feit dat deze entiteiten van de stad een dotatie ontvangen voor de responsabiliseringsbijdrage, storten zij de tussenkomst van Vlaanderen op hun beurt door naar de stad.

Voor 2020 worden de bedragen geactualiseerd naar de laatst gekende raming vanuit Vlaanderen, die eind september werden gepubliceerd op de website Binnenlands Bestuur. Voor de jaren 2021-2025 blijven de ramingen op basis van de studie van Ethias behouden zoals voorzien bij de opmaak van het meerjarenplan..

Met de betrokken entiteiten is er hierover een werkwijze afgesproken (2020_CBS_07962).

De effectieve tussenkomsten vanuit de Vlaamse overheid voor de responsabiliseringsbijdragen worden van nabij opgevolgd en indien nodig bijgestuurd in volgende aanpassingen van het meerjarenplan.

3. Indexatie personeelsbudget

Bij de opmaak van het meerjarenplan stelde de prognose van het Federaal Planbureau van november 2019 dat 'overeenkomstig de maandvooruitzichten voor de gezondheidsindex de volgende overschrijding van spilindex (op dat moment 107,20) zou plaatsvinden in februari 2020. De volgende spilindex (109,34) zou niet overschreden worden in 2020'. De overschrijding in februari 2020 werd effectief bevestigd met een aanpassing van de lonen in april 2020 tot gevolg.

In aanpassing 1 van het meerjarenplan werd in het personeelsbudget rekening gehouden met de aanpassing van de lonen in april 2020. Vanuit het voorzichtigheidsprincipe wordt er rekening gehouden met een indexoverschrijding (+2%) om de 12 maanden, wat een jaarlijkse aanpassing van de lonen veronderstelt in april. Dit wordt in de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan behouden.

De stad volgt de prognoses van het Federaal Planbureau nauwgezet op en zal bij de verdere aanpassingen van het meerjarenplan 2020-2025 de berekening van het personeelsbudget bijstellen aan de hand van de dan gekende cijfers.

4. Financiering

De stad en het OCMW hebben in het verleden een aantal leningen toegestaan aan derden (oa AG VESPA, AG Stedelijk Onderwijs, Zorgbedrijf Antwerpen, ZNA...). Er is altijd een risico van insolventie van de ontleners.

In het kader van schuldbeheer heeft de stad in het verleden enkele financiële structuren afgesloten. Gegeven de rentedaling van de afgelopen jaren werd hierdoor een significant voordeel op de interestlasten gerealiseerd. De stad volgt de evolutie van zeer nabij verder op.

Banken rekenen negatieve rente aan wanneer bepaalde limieten worden overschreden. Dankzij een goede opvolging kan dit vermeden worden. Voor een nog betere thesaurie-opvolging van de groep, worden de mogelijkheden van cashpooling bekeken.

Het meerjarenplan bevat een ambitieus investeringsprogramma. Voor de financiering hiervan zal gedeeltelijk een beroep gedaan worden op leningen. Uit voorzichtigheidsoverwegingen worden die gebudgetteerd met een looptijd van 10 jaar en een rente van 4%.

De voorbije jaren heeft de stad haar investeringen zelf gefinancierd en aan schuldafbouw gedaan. Wanneer er opnieuw investeringsleningen aangegaan worden, zal de uitstaande schuld opnieuw stijgen. We moeten er over waken dat de uitstaande schuld van de stad en bij uitbreiding van de groep onder controle blijft.

5. Woonrechtcertificaten

Het OCMW is emittent van woonrechtcertificaten. Een woonrechtcertificaat is een obligatie, waarbij een certificaathouder een kapitaal inlegt, in ruil waarvoor een begunstigde gratis in een welbepaalde serviceflat mag wonen gedurende de looptijd van het certificaat, in principe 20 jaar. Na de looptijd of bij overlijden of verhuis van de begunstigde wordt het volledige nominale bedrag van de inleg terugbetaald aan de certificaathouder.

OCMW en Zorgbedrijf hebben in het kader hiervan op 24 maart 2014 en 27 september 2018 "back-to-back" samenwerkingsovereenkomsten afgesloten waarbij de materiële uitvoering van de verplichtingen van OCMW door Zorgbedrijf wordt opgenomen en waarbij tevens alle opbrengsten en kosten voor rekening van Zorgbedrijf komen.

Zorgbedrijf houdt onder de vorm van een reservefonds een thesauriematige buffer aan voor onverwacht grote terugbetalingen van certificaten. De stand van het reservefonds wordt periodiek toegelicht aan het auditcomité van Zorgbedrijf.

Voor het operationeel en financieel beheer van de woonrechtcertificaten was er een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met Dexia Bank (inmiddels Belfius Bank), daaraan is inmiddels een avenant goedgekeurd (2020_RMW_00034).

Er was een geschil ontstaan over de berekening van de roerende voorheffing. Verschillende informele en formele stappen in de onderhandelingen hebben uiteindelijk geleid tot een dadingsovereenkomst (2020_RMW_00026).

Als onderdeel van de overeenkomst betaalde Belfius een eenmalige vergoeding van 6 miljoen euro. Die werd enerzijds aangewend voor de regularisatie van de ontbrekende roerende voorheffing voor het verleden. Anderzijds is de vergoeding bestemd voor bijpassing van de roerende voorheffing op de servicecomponent voor de toekomst (2020 en volgende jaren). De budgettaire gevolgen zijn verwerkt in deze aanpassing van het meerjarenplan. Hiermee is een juridisch geschil beëindigd en een financieel risico weggewerkt.

6. Opcentiemen onroerende voorheffing

Opcentiemen onroerende voorheffing worden enerzijds geheven op bebouwde en onbebouwde goederen, anderzijds op materieel en outillage. Sinds 2009 verleent de Vlaamse overheid vrijstellingen op investeringen in nieuw materieel en outillage. Vroeger werd het inkomstenverlies dat de gemeente lijdt ten gevolge van deze vrijstellingen gecompenseerd.

In het programmadecreet met bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016 van 18 december 2015 wordt de compensatie voor materieel en outillage stopgezet vanaf aanslagjaar 2015. De geraamde ontvangst voor deze compensatie werd bij budgetopmaak 2016 geschrapt uit het meerjarenplan 2014-2019.

Bedrijven blijven evenwel investeren (uitbreidingen, vervangingen enz.) waardoor het aandeel materieel en outillage dat onder de vrijstellingsregeling van Vlaanderen valt, zal stijgen. Bovendien werd de versnelde afbouwregeling voor onroerende voorheffing op materieel en outillage verlengd tot en met aanslagjaar 2020. Nieuwe investeringen die ondernemingen doen in 2017, 2018 en 2019 zorgen bijgevolg voor een bijkomende verlaging van de belastbare basis.

Op termijn zal wellicht materieel en outillage volledig vrijgesteld zijn van onroerende voorheffing. Dit vertegenwoordigt voor stad Antwerpen van 2009 tot en met 2018 een bedrag van jaarlijks gemiddeld 36,3 miljoen euro op het totaalbedrag van de opcentiemen op de onroerende voorheffing.

Bij de opmaak van het meerjarenplan 2020-2025 werd er veiligheidshalve reeds rekening gehouden met minderontvangsten uit materieel en outillage. De materie wordt, in functie van toekomstige aanpassingen aan het meerjarenplan, verder van nabij opgevolgd.

In de eerste aanpassing van het meerjarenplan gebeurde een actualisatie op basis van een brief van eind vorig jaar van de Vlaamse Belastingdienst.

De evolutie wordt verder opgevolgd en wanneer nodig, zal er worden bijgestuurd bij volgende aanpassingen van het meerjarenplan.

7. Aanvullende belasting op de personenbelasting

Bij de opmaak van het meerjarenplan werd het effect van de taxshift op de aanvullende belasting op de personenbelasting, op basis van een schrijven van de FOD Financiën met betrekking tot dit effect tot 2021, doorgetrokken tot 2025. Tevens werd er rekening gehouden met een bevolkingsprognose zoals in punt 12 wordt weergegeven.

De weerslag van de Coronacrisis op de economie is overduidelijk, dit kwantificeren is echter niet zo eenvoudig. Wat alleszins vaststaat is dat de verminderde economische activiteit een impact heeft op de tewerkstellingsgraad van de Antwerpenaren en bijgevolg op het inkomen van de gezinnen. Hierbij werd een inschatting gemaakt van een daling van de werkzaamheidsgraad in 2020 die gradueel terug op hetzelfde niveau komt van begin 2020 en dat in 2024.

Een overzicht van de effectieve impact is terug te vinden in 'Aanpassing 2 van het meerjarenplan 2020-2025' onder 'Motivering van de wijzigingen'.

De factoren met een impact op de aanvullende personenbelasting worden nauwlettend opgevolgd, desgevallend zullen bij volgende aanpassingen van het meerjarenplan de ramingen worden bijgestuurd.

8. Fondsen

De inkomsten uit bovenlokale fondsen blijven een risico.

Op 22 maart 2018 werd door de federale overheid in het kader van het subsidieprogramma strategisch veiligheids- en preventieplan (SVPP) een bedrag van 1.749.796,24 euro geweigerd voor de periode 2012-2013. De stad Antwerpen liet op 14 december 2018 aan de minister van veiligheid en binnenlandse zaken weten niet akkoord te gaan met de geweigerde bedragen en bezorgde aan de controle-administratie de nodige motivatie en aanvullingen (collegebesluit van 14 december 2018, jaarnummer 11200). Op deze brief en op de aanvullingen is er nog geen reactie bezorgd door de federale overheid, evenmin als een definitieve eindvordering. Het dossier van de terugvordering voor het SVPP 2012-2013 kan dan ook nog niet afgesloten worden.

Bij de opmaak van het meerjarenplan 2020-2025 zijn de te verwachten subsidieontvangsten van de lopende subsidieprogramma's opnieuw opgenomen. De bedragen die de stad Antwerpen in de nieuwe programmaperiodes zal ontvangen staan op dit moment nog niet vast en moeten bevestigd worden door de betrokken overheden. De bedragen die zijn ingeschreven, zijn gebaseerd op een realistische inschatting van de te verwachten ontvangsten. Het gaat over volgende programma's (totaalbedragen 2020-2025):

- globaal plan begeleiding gerechtelijke maatregelen (GP): 2.750.310,00 euro
Voor GP is er een nieuwe overeenkomst met de federale overheid (justitie) vanaf 2020 noodzakelijk;
- strategisch veiligheids- en preventieplan (SVPP): 12.398.838,00 euro
Voor SVPP is er een nieuwe overeenkomst met de federale overheid (binnenlandse zaken) vanaf 2020 noodzakelijk. De gemeenteraad keurde alvast een ontwerpversie van de

overeenkomst SVPP 2020 goed (2020_GR_00114), waarin van hetzelfde bedrag als in 2019 werd uitgegaan;

- Vlaams investeringsfonds voor stadsvernieuwingprojecten (VGSB): 64.268.106,36 euro
De toekenning van Vlaamse middelen aan de stad Antwerpen in het kader van VGSB is vastgelegd in het decreet van 23 december 2016 inzake een Vlaams fonds voor de stimulering van (groot)stedelijke en plattelandsinvesteringen. In het meerjarenplan wordt er op basis van de toekenning voor 2020 rekening gehouden met een jaarlijks toegekend bedrag van 10.711.351,06 euro.
- Europees fonds voor regionale ontwikkeling: 6.415.104,00 euro
De thematische invulling van het EFRO-programma 2021-2027 voor Vlaanderen is nog afhankelijk van de invulling van het Europese cohesiebeleid na de onderhandelingen tussen de Commissie, het Parlement en de Raad van de Europese Unie. Vervolgens moeten de besliste uitgangspunten vertaald worden door de lidstaten en regio's in een operationeel programma met specifieke doelstellingen en een verdeling van de middelen.

De definitieve toekenning van subsidieontvangsten is afhankelijk van de aanvaarding van de verantwoorde uitgaven door de hogere overheid. Voor bepaalde programma's zijn de (financiële) regels zeer strikt met een hoge administratieve last en een financieel risico voor de stad tot gevolg (SVPP). Vaak worden er ook uitgebreide financiële controles en audits uitgevoerd op de verantwoordingsdossiers van projecten (SVPP en EFRO). Aan de subsidievoorwaarden en de verantwoordingsdossiers dient dan ook de nodige aandacht gegeven te worden.

De stad moet bovendien ook in staat zijn om voldoende uitgaven te maken opdat het toegekende bedrag volledig zou ontvangen kunnen worden. Zo moeten de ontvangsten van zowel VGSB als EFRO gekoppeld kunnen worden aan vernieuwende investeringsprojecten die aan de programmavoorwaarden voldoen. Enkel wanneer er tijdig voldoende uitgaven gerealiseerd worden, kunnen de toegezegde middelen volledig gevaloriseerd worden.

9. VREG

Na een openbare consultatie besliste de VREG recent over de tariefmethodologie 2021-2024 en de aanpassing van de tariefstructuur voor elektriciteit vanaf 2022. Hoewel er op dit moment nog geen concrete cijfers beschikbaar zijn over een eventuele impact op gemeentelijke dividenden, volgt de stad de evolutie van dichtbij op. In voorliggende aanpassing werden er nog geen wijzigingen met betrekking tot dit dossier opgenomen.

10. Gerechtsdossiers

Er zijn verschillende gerechtelijke dossiers waarin de stad verwickeld zit. Een aantal van deze dossiers kunnen financiële implicaties hebben voor de stad. Deze dossiers worden opgevolgd door de stedelijke juridische dienst.

11. Stijgende bevolking, dalend inkomen pro capita

Stijgende bevolking

Stad Antwerpen heeft de jongste periode een snelle bevolkingsgroei gekend. De verwachting is dat de bevolking de komende jaren zal blijven toenemen. Dit heeft uiteraard een effect op de dienstverlening die we als stad aanbieden (uitgaven), alsook op de mogelijke ontvangsten die ermee samenhangen (bijvoorbeeld personenbelasting).

In 2017 werd een nieuwe bevolkingsprojectie opgemaakt door Statistiek Vlaanderen. De vorige prognoses dienden naar beneden bijgesteld te worden. Er blijft evenwel voor Antwerpen een sterke bevolkingsstijging.

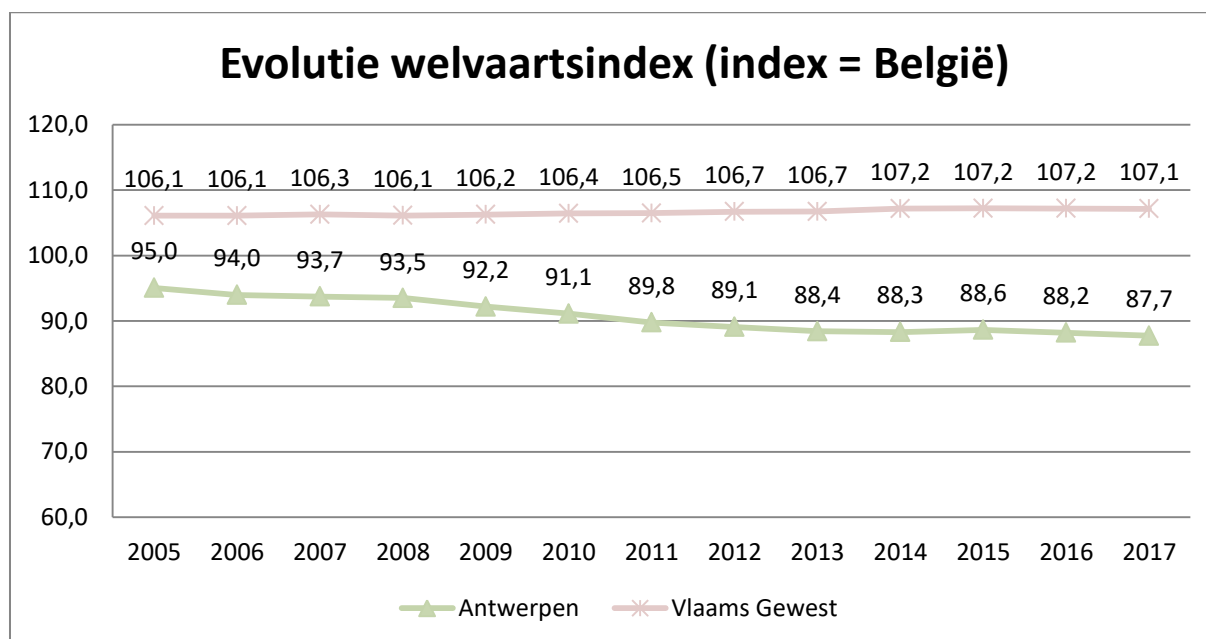
Dit resulteert in volgende cijfers:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0 tem 3j	29.952	30.484	31.044	31.458	31.575	31.580	31.519
4 tem 6j	21.453	21.057	20.954	20.966	21.348	21.816	22.193
7 tem 12j	40.580	41.370	41.546	41.593	41.416	41.060	40.872
13 tem 18j	34.068	35.016	36.237	37.464	38.552	39.581	40.372
19 tem 25j	44.186	44.324	44.588	44.795	45.281	45.774	46.471
26 tem 39j	115.539	115.671	115.360	115.060	114.661	114.412	113.903
40 tem 50j	73.937	74.356	74.957	75.219	75.610	76.001	76.645
51 tem 64j	81.772	82.151	82.546	82.922	83.231	83.405	83.226
65 tem 79j	58.335	59.031	59.979	61.272	62.253	63.132	63.805
80+j	28.944	28.955	28.707	28.194	28.000	28.042	28.409
Totaal	528.766	532.415	535.918	538.943	541.927	544.803	547.415

Tabel: Bevolkingsaantal per leeftijdscategorie (prognose 2017)

Dalend inkomen per capita

Gebaseerd op de fiscale statistieken stellen we vast dat het gemiddeld inkomen per persoon tussen 1996 en 2014 minder sterk steeg dan in Vlaanderen. Na een sterke daling vanaf 2008, merken we vanaf 2013 een stagnatie in de welvaartsindex voor Antwerpen. Er zal verder opgevolgd worden of Antwerpen in de toekomst terug meer zal kunnen aansluiten met het Vlaamse gemiddelde.

Grafiek evolutie welvaartsindex: dit toont de vergelijking van het gemiddelde fiscale inkomen per inwoner van een bepaalde administratieve eenheid met het gemiddelde inkomen per inwoner in België. De welvaartsindex van België wordt gelijkgesteld aan 100.

Beschrijving van de gekozen grondslagen en assumpties

Artikel 3, vierde lid, van het ministerieel besluit tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen bepaalt de opname bij de toelichting van het meerjarenplan van een beschrijving van de gekozen grondslagen en assumpties voor de opmaak van het beleidsrapport en de wijzigingen daarvan ten opzichte van het vorige beleidsrapport.

Exploitatie

Op de werkingsuitgaven en – ontvangsten wordt geen algemene indexering toegepast. Waar noodzakelijke en contractueel vastgelegd, wordt een correcte index toegepast bijvoorbeeld voor personeelskosten, nutsvoorzieningen, huur en steunverlening.

Personeel

Bij de opmaak van het meerjarenplan stelde de prognose van het Federaal Planbureau van november 2019 dat 'overeenkomstig de maandvooruitzichten voor de gezondheidsindex de volgende overschrijding van spilindex (op dat moment 107,20) zou plaatsvinden in februari 2020. De volgende spilindex (109,34) zou niet overschreden worden in 2020'. De overschrijding in februari 2020 werd effectief bevestigd met een aanpassing van de lonen in april 2020 tot gevolg.

In aanpassing 1 van het meerjarenplan werd in het personeelsbudget rekening gehouden met de aanpassing van de lonen in april 2020. Vanuit het voorzichtigheidsprincipe wordt er rekening gehouden met een indexoverschrijding (+2%) om de 12 maanden, wat een jaarlijkse aanpassing van de lonen veronderstelt in april. Dit wordt in de voorliggende aanpassing van het meerjarenplan behouden.

Bijkomende informatie over de opbouw van de personeelsuitgaven en de samenstelling van het personeel van stad en OCMW Antwerpen kan u terug vinden onder 'Personeelsinzet' en 'Toelichting personeel'.

Pensioenen

Informatie over de evolutie van pensioenen en responsabiliseringsbijdragen vindt u terug onder 'Toelichting pensioenen' en 'financiële risico's'.

Bij de opmaak van het meerjarenplan 2020-2025 werd de Vlaamse tussenkomst met betrekking tot de responsabiliseringsbijdrage voor stad en OCMW Antwerpen, maar ook voor de verschillende entiteiten waarvoor dit van toepassing is, als ontvangst opgenomen in het meerjarenplan van de stad. Aangezien deze middelen rechtstreeks worden toegewezen aan de entiteit die de responsabiliseringsbijdrage verschuldigd is, diende dit aangepast te worden. De betrokken entiteiten nemen dit zelf op binnen hun respectievelijke meerjarenplannen.

Gelet op het feit dat deze entiteiten van de stad een dotatie ontvangen voor de responsabiliseringsbijdrage, storten zij de tussenkomst van Vlaanderen op hun beurt door naar de stad.

Voor 2020 worden de bedragen geactualiseerd naar de laatst gekende raming vanuit Vlaanderen, die eind september werd gepubliceerd op de website Binnenlands Bestuur. Voor de jaren 2021-2025 blijven de ramingen op basis van de studie van Ethias behouden zoals voorzien bij de opmaak van het meerjarenplan.

Exploitatie-ontvangsten

De raming van ontvangsten uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de prognose van de hoofdotatie 2019-2025 zoals gepubliceerd op de website van agentschap Binnenlands Bestuur.

Naast de hoofdotatie ontvangt stad en OCMW Antwerpen nog aanvullende dotaties uit het gemeentefonds, met betrekking tot het vroegere stedenfonds, de opheffing van de vroegere sectorale subsidies, de overdracht van de provinciale bevoegdheden en de Elia-compensatie. Alsook een werkingssubsidie als compensatie Dode Hand. Ook deze bedragen werden op basis van de laatste informatie opgenomen en eventueel bijgestuurd in voorliggende aanpassing van het meerjarenplan 2020-2025.

De ontvangsten met betrekking tot de onroerende voorheffing en aanvullende personenbelasting worden toegelicht in 'toelichting bij aanpassing 2 van het meerjarenplan 2020-2025' onder 'financiële risico's'.

Specifieke exploitatie- en investeringsontvangsten

Ontvangsten die stad en OCMW realiseren in het kader van specifieke domeinen of projecten werden zo goed mogelijk op basis van de meest recent beschikbare informatie van de subsidiërende overheden opgenomen.

De middelen met betrekking tot de bovenlokale fondsen werden eveneens op basis van de beschikbare informatie van de subsidiërende overheden opgenomen of waar nodig bijgestuurd. Meer toelichting kan u terugvinden in 'Toelichting bij aanpassing 2 van het meerjarenplan 2020-2025' onder 'financiële risico's'.

Toegestane dotaties leden van de groep Antwerpen

Bij de opmaak van het meerjarenplan 2020-2025 werden de dotaties aan de leden van de groep Antwerpen opnieuw bepaald. Dit enerzijds op basis van wat de budgettaire noden waren van elke entiteit om het bestuursakkoord te realiseren, tegenover anderzijds de financiële draagkracht van stad en OCMW Antwerpen.

Bij aanpassing 1 van het meerjarenplan werd het effect van de overschrijding van de spilindex in februari 2020 met aanpassing van de lonen in april 2020 verwerkt op de dotaties van de entiteiten conform de werkwijze zoals die voor stad en OCMW Antwerpen wordt gehanteerd (cf. infra). Dit blijft, net zoals voor stad en OCMW Antwerpen, in voorliggende aanpassing van het meerjarenplan behouden.

Vanaf 1 januari 2021 zal de werking van het IGS Digipolis volledig ontvlecht zijn en zullen de taken voor Antwerpen georganiseerd worden binnen het recent opgerichte AG Digipolis Antwerpen (2020_GR_00361). AG Digipolis Antwerpen werd opgericht als een kostendelende vereniging tussen de deelnemende entiteiten van de groep Antwerpen. Dit betekent dat het AG Digipolis Antwerpen geen betoelaging meer zal ontvangen, maar dat de kosten die het AG maakt zullen gefactureerd worden aan iedere deelnemende entiteit binnen de kostendelende vereniging.

Investeringsuitgaven

Investeringsuitgaven werden opgenomen in het jaar waar de uitgave effectief gerealiseerd zal worden. Deze spreiding wordt bij elke aanpassing van het meerjarenplan bijgestuurd en verfijnd.

Financiering

De parameters voor de berekening van de leninglasten van nieuw op te nemen leningen zijn ongewijzigd ten opzichte van opmaak van het meerjarenplan 2020-2025. Dit betekent:

- opname van het ingeschreven kapitaal per 1 juli;
- vaste intrestvoet van 4%;
- looptijd 10 jaar;
- kwartaalaflossingen.

Deze parameters werden ook in het vorige meerjarenplan 2014-2019 gehanteerd.

Reeds opgenomen leningen werden ingeschreven conform de reële te betalen intresten en aflossingen.

Overzicht personeelsbestand

Aantal voltijds equivalenten (VTE)

Niveau	Contractueel	Statutair	Totaal
A	803,2	382,1	1.185,3
B	1.059,2	409,6	1.468,9
C	1.224,8	913,9	2.138,8
D	624,4	352,0	976,4
E	965,1	116,7	1.081,8
Totaal	4.676,7	2.174,4	6.851,1

Actuele personeelsbezetting op 31 augustus 2020 voor stad en OCMW

Cijfers exclusief politiek mandatarissen, gedetacheerden aan ZNA, werkervaringsklanten artikel 60, fictieve loonschalen (deze hebben wel een arbeidsrelatie met de stad maar ontvangen geen loon, bijvoorbeeld stagiairs en onbezoldigde startbaners).

Toelichting personeelslijn AMJP2 2020-2025

Deze toelichting betreft alle uitgaven van stad en OCMW Antwerpen die in het budgettair rekeningstelsel vallen onder '62 Bezoldiging, sociale lasten en pensioen' (zie onderdeel looncomponenten). Het personeelsbudget wordt opgedeeld in de reguliere personeelslijn (stad en ocmw), de artikel 60'ers en de gedetacheerden aan ZNA.

Totale personeelsuitgaven	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Regulier stad en ocmw	547.163.327	543.716.764	547.780.230	558.644.048	563.639.281	569.520.851
Artikel 60	52.126.860	53.169.499	54.232.889	55.317.547	56.423.898	57.552.376
ZNA	124.444.975	120.079.801	122.478.574	125.648.323	122.542.474	121.766.891
Totaal	723.735.162	716.966.064	724.491.693	739.609.918	742.605.653	748.840.118

Indexering

In februari 2020 was er een overschrijding van de spilindex voor de overheidswedde, met een indexering van de lonen in april 2020 tot gevolg. Voor de volgende jaren wordt een indexatie van +2% per jaar toegepast. Deze aanname is ongewijzigd ten opzichte van de vorige aanpassing van het meerjarenplan.

Er wordt geen baremieke verhoging van de lonen gebudgetteerd.

Personeelsoefening

In het meerjarenplan werd een personeelsbesparing van -5 miljoen euro per jaar (-5 miljoen euro in 2020, -30 miljoen euro in 2025) verwerkt. Daarnaast werden er voor ca. 6,1 miljoen euro aan personeelsuitbreidingen voor beleidsprioriteiten toegekend, binnen de personeelsenveloppe op te vangen. Tegen 2025 moet dus een structurele besparing op personeel van -36,1 miljoen euro gerealiseerd worden. In de eerste jaarthelft van 2020 werden hiervoor per beleidsdoelstelling optimalisatievoorstellen gedefinieerd. Deze optimalisatievoorstellen werden verwerkt in een personeelsplanning. Deze personeelsoefening werd goedgekeurd door het college op 26 juni 2020 (jaarnummer 5642). De voortgang van de optimalisatievoorstellen, evenals de effectieve personeelsbezetting (in verhouding tot de personeelsplanning), worden permanent gemonitord om te zorgen dat het personeelsbudget niet overschreden wordt.

Lokaal akkoord 2020-2025

Op 6 december 2019 (jaarnummer 10183) keurde het college het lokaal akkoord 2020-2025 goed na overleg met de vakbonden. Bij opmaak van het meerjarenplan werd 8 miljoen euro (1,33 mio/jaar) voorzien. Bij de eerste aanpassing op het meerjarenplan werd het resterend saldo van 5,5 miljoen euro toegevoegd op de personeelslijn.

Voor 2020 treden een verhoging van de maaltijdcheques van 7 naar 8 euro (+1,6 miljoen euro/jaar) en fietsvergoeding van 23 cent naar 24 cent¹ (+60.000 euro/jaar) in werking. Naar de volgende jaren

---

¹ We volgen hiermee het wettelijke plafond dat vrijgesteld is van belasting.

wordt ook een aangepaste verzekering voor tandzorg, een verhoging van tussenkomst voor openbaar vervoer en een omschakeling van arbeiders naar bedienden voorzien.

1. Looncomponenten stad en ocmw

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bezoldiging politiek personeel	5.039.667	5.039.683	5.131.676	5.225.510	5.321.220	5.418.845
Bezoldiging statutairen	110.566.544	109.069.840	107.979.142	106.899.350	105.830.357	104.772.053
Bezoldiging contractuelen	199.792.494	199.985.580	203.912.698	207.915.465	211.750.586	215.649.050
Werkgeversbijdragen pol. personeel	139.873	160.144	163.347	166.614	169.946	173.345
Werkgeversbijdragen statutairen (1)	58.616.531	61.488.105	58.229.848	57.879.521	57.536.102	57.199.591
Werkgeversbijdragen contractuelen	52.395.981	56.902.911	57.512.545	58.662.551	59.774.500	60.845.190
Responsabiliseringsbijdrage (2)	45.800.283	46.133.845	59.652.543	71.398.205	72.429.577	74.298.701
Hospitalisatieverzekering statutairen	449.489	403.095	399.064	395.074	391.123	387.212
Hospitalisatieverzekering contractuelen	892.133	866.556	866.556	866.556	866.556	866.556
Tweede pensioenpijler contractuelen	10.372.068	11.091.548	11.313.331	11.539.549	11.770.292	12.005.649
Andere personeelskosten (3)	17.743.513	17.285.649	17.394.616	17.505.763	17.619.133	17.734.770
Pensioenen statutairen (4)	45.354.752	35.289.807	25.224.862	20.189.889	20.179.889	20.169.889
Totaal	547.163.327	543.716.764	547.780.230	558.644.048	563.639.281	569.520.851

Werkgeversbijdragen statutairen (1)

Hierin zitten de werkgeversbijdragen (zowel basispensioenbijdragen als rsz-bijdragen) voor de statutairen vervat. Daarnaast wordt hier ook de koopsom aan Ethias ter stijving van de pensioenreserve opgenomen. (Meer info in document 'toelichting pensioenen')

Responsabiliseringsbijdrage (2)

Er gebeurt geen aanpassing op de gebudgetteerde responsabiliseringsbijdragen.

Responsabiliseringsbijdrage	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stad	37.968.598	38.296.919	49.688.980	59.322.715	60.299.334	61.779.540
OCMW (excl. ZNA)	7.831.685	7.836.926	9.963.563	12.075.490	12.130.243	12.519.161
Totaal	45.800.283	46.133.845	59.652.543	71.398.205	72.429.577	74.298.701

De raming van de responsabiliseringsbijdragen stad en OCMW is gebaseerd op de actuariële pensioenstudie 2019 van Ethias.

Er werd in het meerjarenplan ook een ontvangst ingeschreven voor de Vlaamse tussenkomst in de responsabiliseringsbijdragen van de lokale besturen.

Andere personeelskosten (3)

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Sociaal abonnement en fietsvergoeding	2.364.061	2.356.000	2.356.000	2.356.000	2.356.000	2.356.000
Maaltijdcheques	11.494.490	11.046.547	11.141.827	11.238.734	11.337.306	11.437.581
Verzekering arbeidsongevallen	2.250.000	2.250.000	2.250.000	2.250.000	2.250.000	2.250.000
Verzekering gewaarborgd inkomen	307.173	313.317	319.583	325.975	332.494	339.144
Productiviteitspremie IBO	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000
Rentes arbeidsongevallen en fonds beroepsziekten	732.333	731.439	745.827	760.502	775.472	790.740
Vakbondspremies	355.456	348.347	341.380	334.552	327.861	321.304
Totaal	17.743.513	17.285.649	17.394.617	17.505.764	17.619.133	17.734.770

Pensioenen statutairen (4)

In het bestuursakkoord 2019-2024 werd onder resolutie 530 het engagement opgenomen om de opgebouwde bestemde gelden voor pensioenen bij de stad en OCMW te storten in een pensioenfonds. Hiervoor werden deze middelen (gespreid) bij de eerste aanpassing van het meerjarenplan terug opgenomen in het meerjarenplan.

Daarnaast is er een (ongewijzigd) bedrag voorzien voor de bijpensioenen van het stedelijk onderwijs.

Pensioenen statutairen	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bestemde gelden pensioenen	45.224.752	35.174.807	25.124.862	20.099.889	20.099.889	20.099.889
Bijpensioenen stedelijk onderwijs	130.000	115.000	100.000	90.000	80.000	70.000
Totaal	45.354.752	35.289.807	25.224.862	20.189.889	20.179.889	20.169.889

2. Artikel 60

Het betreft de loonkost voor de werkervaringsklanten die via de maatregel artikel 60 binnen een tijdelijk werkervaringstraject (TWE) geactiveerd worden. Deze worden aanvullend ingezet bij de stad of bij een andere werkgever.

Het budget is gebaseerd op 1.900 werkervaringsklanten plus een stijging van 25 vte per jaar voor de rest van het meerjarenplan.

Totale personeelsuitgaven	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Artikel 60	52.126.860	53.169.499	54.232.889	55.317.547	56.423.898	57.552.376

3. Ziekenhuisnetwerk Antwerpen (ZNA)

Het betreft de statutaire medewerkers die vanuit het OCMW Antwerpen gedetacheerd zijn aan het Ziekenhuisnetwerk Antwerpen. De loonkost wordt doorgerekend aan ZNA. Aangezien het een uitdovend kader betreft, wordt rekening gehouden met een daling van de loonkost. Er gebeurt ook een doorrekening van de responsabiliseringsbijdrage.

Personeelsuitgaven ZNA	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Loonkost	105.478.752	100.219.065	95.208.111	90.447.705	85.925.320	81.629.054
Responsabiliseringsbijdrage	18.966.223	19.860.736	27.270.463	35.200.618	36.617.154	40.137.837
Eindtotaal	124.444.975	120.079.801	122.478.574	125.648.323	122.542.474	121.766.891

Toelichting pensioenen

Deze toelichting geeft duiding bij het meerjarenplan met betrekking tot de statutaire pensioenen (deel 1) en de tweede pensioenpijler voor contractuelen (deel 2). De eerste pensioenpijler voor contractuelen, het wettelijk pensioen, valt buiten deze toelichting aangezien lokale besturen niet instaan voor de financiering.

Deel 1: statutaire pensioenen

Tussen de stad en OCMW Antwerpen en de vzw Pensioenfonds werd in 1994 overeengekomen dat het beheer en de uitbetaling van de pensioenen van de statutaire personeelsleden en van de mandatarissen toevertrouwd wordt aan Ethias. Op 25 januari 2010 (jaarnummer 12) werd deze overeenkomst vervangen door enerzijds een **pensioenverzekering** (niet-gesolidariseerde pensioenen pool 3) en anderzijds een **bijdragenverzekering** (gesolidariseerde pensioenen pool 2). Sinds 2012 valt ook de responsabiliseringsbijdrage onder de bijdragenverzekering.

In de verzekeringsovereenkomsten werd een financieringsmodel opgenomen om op lange termijn de statutaire pensioenverplichtingen te kunnen nakomen. **De geldstromen met het reservefonds bij Ethias worden in het meerjarenplan van de stad en het OCMW opgenomen. De wettelijke pensioenverplichtingen worden vanuit het reservefonds gedekt.**

Buiten pool 3 (pensioenverzekering) en pool 2 (bijdragenverzekering) zijn er ook nog de pensioenbijdragen voor pool 1. Dit zijn dit statutairen benoemd vóór 1983 in de fusiegemeenten (behalve Hoboken en Antwerpen). Deze pensioenen zitten (net zoals pool 2) in het gesolidariseerd pensioenfonds, maar vallen niet onder het beheer van Ethias.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verschillende statutaire pensioenstelsels voor stad en OCMW (exclusief ZNA)

Omschrijving	Pool 1	Pool 2 Bijdrageverzekering	Pool 3 Pensioenverzekering	Totaal
Actieven	86	2.479	54	2.619
Loonmassa	3.154.600 €	93.642.512 €	2.466.541 €	99.263.653 €
Pensioenen	2.833	5.011	470	8.314
Pensioenmassa	36.594.521 €	107.620.043 €	10.407.580 €	154.622.144 €

Cijfers stad en OCMW (excl. ZNA) op referentiedatum 1 januari 2020. Bron: pensioenstudie 2020 Ethias

A. Niet gesolidariseerde pensioenverplichtingen (pensioenverzekering)

Voor de niet-gesolidariseerde pensioenen staan stad en OCMW Antwerpen zelf in voor de pensioenlast. Ethias neemt hiervoor het beheer en de financiering op via de pensioenverzekering. Het gaat om

- de (oudste) pensioenen die in 2005 niet door DIBISS werden overgenomen. Dit onderdeel is snel uitdovend gezien de oude populatie.
- de pensioenen van de mandatarissen
- het bijkomend pensioenaandeel Hoboken (ten gevolge van een gunstig tantième).

Pensioenverzekering €	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Niet-overgenomen pensioenen	7.133.414	6.464.233	5.817.700	5.200.943	4.620.125	4.080.173
Mandatarissen	1.557.439	1.592.825	1.602.782	1.604.098	1.566.747	1.681.031
Aandeel Hoboken	1.316.833	1.337.366	1.363.862	1.395.789	1.404.736	1.413.972
Totaal	10.007.686	9.394.424	8.784.344	8.200.830	7.591.608	7.175.176

Cijfers Stad en OCMW (excl. ZNA). Bron: pensioenstudie 2020 Ethias

Deze uitgaven zitten niet in het meerjarenplan opgenomen. Er wordt jaarlijks wel een koopsom van 2,4 miljoen euro vanuit de stad voorzien.

De totale openstaande pensioenverbintenissen voor de niet-gesolidaiseerde pensioenen bedragen ca. 126,5 miljoen euro. Er wordt hiervoor **ten allen tijde een dekkinggraad van 100%** voorzien via de pensioenreserves.

B. Gesolidaiseerde pensioenverplichtingen (pool 2 (bijdragenverzekering) en pool 1)

Voor de gesolidaiseerde pensioenverplichtingen wordt de pensioenlast niet (rechtstreeks) door het bestuur zelf gedragen. Het bestuur draagt wel bij aan het gesolidaiseerd fonds in de vorm van basispensioenbijdragen op de actieve loonmassa en, sinds 2012, de responsabiliseringsbijdrage.

We maken een onderscheid tussen de pensioenen van pool 2, waarvoor het beheer en financiering via de bijdragenverzekering bij Ethias verlopen, en pool 1, waarvoor de bijdragen rechtstreeks naar de RSZ gaan.

Naast de basisbijdragen en responsabiliseringsbijdragen, die als wettelijke bijdragen beschouwd kunnen worden, wordt in het meerjarenplan een **bijkomende koopsom voorzien ter stijving van de reserves**. Deze koopsom integreert de diverse financieringsstromen die in het oude financieringsmodel met de verzekeraar voorzien waren, met name de verhoogde pensioenbijdragevoet voor stad en AG Kinderopvang, de koopsommen voor de bijdragenverzekering en pensioenverzekering, en de ristöno (korting op de bijdragen). Op deze manier wordt het financieringsmodel vereenvoudigd en wordt er een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de wettelijke bijdragen en de bijkomende financiering.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Basisbijdrage RSZ (pool 1)	1.125.000	1.012.500	911.250	820.125	738.113	664.301
Basisbijdrage Ethias (pool 2)	31.152.583	31.169.911	30.949.336	30.721.856	30.488.448	30.249.994
Responsabiliseringsbijdrage	45.800.283	46.133.845	59.652.543	71.398.205	72.429.577	74.298.701
Koopsom bijdragenverzekering	9.224.167	12.234.301	9.444.583	9.558.108	9.673.903	9.792.015
Totaal	87.302.033	90.550.557	100.957.712	112.498.294	113.330.041	115.005.011

Cijfers MJP stad en OCMW (excl. ZNA)

Vlaamse tussenkomst responsabiliseringsbijdrage

Er is in het meerjarenplan een ontvangst opgenomen voor de **Vlaamse tussenkomst in de responsabiliseringsbijdrage**. Voor 2020 wordt de raming van Vlaanderen overgenomen. Deze is voor de groep Antwerpen 2,9 miljoen euro hoger dan bij de vorige aanpassing van het meerjarenplan. Dit saldo wordt toegevoegd op de coopsom bijdragenverzekering 2021 om over te maken aan het reservefonds bij Ethias, als na de afrekening blijkt dat dit definitief verworven is. Voor de volgende jaren wordt de raming bij aanvang van het meerjarenplan behouden, namelijk 50% van de gebudgetteerde responsabiliseringsbijdragen (op basis van pensioenstudie Ethias 2019).

Vlaamse tussenkomst €	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Stad	20.589.495	19.148.460	24.844.490	29.661.358	30.149.667	30.889.770
OCMW (excl. ZNA)	4.483.604	3.918.463	4.981.782	6.037.745	6.065.122	6.259.581
Totaal	25.073.099	23.066.923	29.826.272	35.699.103	36.214.789	37.149.351

Cijfers MJP stad en OCMW (excl. ZNA)

Vermindering responsabiliseringsbijdrage door tweede pensioenpijler

Krachtens de wet van 30 maart 2018¹ krijgen lokale besturen in België vanaf referentiejaar 2019 een **vermindering op hun responsabiliseringsbijdrage** wanneer ze een tweede pensioenpijler voor hun contractueel personeel hebben die aan de voorwaarden van voornoemde wet voldoet. Deze vermindering bedraagt 50% van de werkgeversbijdragen aan de tweede pensioenpijler. In de responsabiliseringsbijdrage in het meerjarenplan werd vanuit het voorzichtigheidsprincipe geen rekening gehouden met deze aftrek. In de afrekening van de responsabiliseringsbijdrage 2019 werd voor stad (incl. AG KOP) en OCMW een korting bekomen van **5.272.433 euro**.

Ziekenhuisnetwerk Antwerpen

Op 1 januari 2020 waren er 1.403 medewerkers gedetacheerd vanuit het OCMW naar het Ziekenhuisnetwerk Antwerpen (ZNA). In het meerjarenplan van het OCMW zijn hiervoor volgende pensioenbijdragen voorzien (gerekupereerd via ontvangsten). Aangezien het een uitdovend kader betreft, wordt er rekening gehouden met een jaarlijkse daling van de basisbijdragen.

ZNA €	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Basisbijdragen pool 1 en pool 2	18.905.089	17.959.834	17.061.843	16.208.751	15.398.313	14.628.397
Responsabiliseringsbijdrage	18.966.223	19.860.736	27.270.463	35.200.618	36.617.154	40.137.837
Totaal	37.871.312	37.820.570	44.332.306	51.409.369	52.015.467	54.766.234

¹ Wet met betrekking tot het niet in aanmerking nemen van diensten gepresteerd als niet-vastbenoemd personeelslid voor een pensioen van de overheidssector, tot wijziging van de individuele responsabilisering van de provinciale en lokale overheden binnen het Gesolidariseerde pensioenfonds, tot aanpassing van de reglementering inzake aanvullende pensioenen, tot wijziging van de modaliteiten van de financiering van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen en tot bijkomende financiering van het Gesolidariseerde pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen.

C. Reserves

Het **reservefonds bij Ethias** bedroeg op 31 december 2019 **280.926.365 euro**.² Dat is een stijging van 16,4 miljoen euro (+6,2%) tegenover vorig jaar. Het netto rendement in 2019 bedroeg +1,935% wat zorgde voor een intrest van **+4.464.461 euro**.

In het bestuursakkoord 2019-2024 werd onder resolutie 530 het engagement opgenomen om de opgebouwde bestemde gelden voor pensioenen (165.824.090 euro) bij de stad en OCMW te storten in een pensioenfonds. In het meerjarenplan 2020-2025 van stad en OCMW zijn hiervoor volgende bedragen ingeschreven bij de pensioenbijdragen:

€	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Bestemd geld	45.224.752	35.174.807	25.124.862	20.099.889	20.099.889	20.099.889

---

² Het reservefonds is niet opgedeeld tussen pensioenverzekering en bijdragenverzekering.

Deel 2: Tweede pensioenpijler contractuelen

In 2012 werd er (cfr. sectoraal akkoord 2008-2013) beslist om voor de **contractuele** medewerkers een **tweede pensioenpijler** op te starten, zodat er een extralegaal pensioen opgebouwd wordt als aanvulling op het wettelijk pensioen.

Stad en OCMW Antwerpen zijn toegetreden tot de 2de pensioenpijler van de RSZ. Deze ontstond onder de impuls van de VVSG. Via openbare aanbesteding werd deze toegewezen aan de tijdelijke handelsvennootschap Belfius-Ethias. Het betreft een groepsverzekering met **vaste bijdrage** (geen persoonlijke bijdrage), met een gegarandeerd rendement (minimaal WAP) en winstdeelname. Rechten worden opgebouwd vanaf 1 januari 2010. De uitkering gebeurt in rente vanaf 65 jaar ter aanvulling van het wettelijk pensioen.

De pensioentoeelage (door de werkgever te betalen) werd als volgt vastgelegd:

- tot de leeftijd van 35 jaar: een bijdrage van 5% op het pensioengevend jaarloon onder het pensioenplafond + 15% op het pensioengevend jaarloon boven het pensioenplafond;
- vanaf de leeftijd van 35 jaar: een bijdrage van 6% op het pensioengevend jaarloon onder het pensioenplafond + 15% op het pensioengevend jaarloon boven het pensioenplafond;
- het pensioenplafond wordt geïndexeerd conform de lonen;

In het meerjarenplan van stad en OCMW zijn hiervoor volgende bedragen opgenomen:

Loonkost component	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Tweede pensioenpijler	10.372.068	11.091.548	11.313.331	11.539.549	11.770.292	12.005.649

Overzicht verbonden entiteiten

<p>DLB - artikel 56</p> <p>§ 6. Het college van burgemeester en schepenen houdt een volledig en geactualiseerd overzicht bij van:</p> <p>1° alle extern verzelfstandigde agentschappen van de gemeente, hun statuten en de overeenkomsten die ze hebben gesloten met de gemeente;</p> <p>2° alle verenigingen, stichtingen en vennootschappen waarin de gemeente deelneemt;</p> <p>3° alle intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarvan de gemeente deel uitmaakt, hun statuten en de overeenkomsten die ze hebben gesloten met de gemeente.</p> <p>Minstens eenmaal per jaar wordt de gemeenteraad op de hoogte gebracht van het geactualiseerde overzicht met een toelichting van alle wijzigingen die zich sinds de vorige toelichting hebben voorgedaan.</p>				<p>MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningen-stelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen</p> <p>Artikel 4</p> <p>De documentatie bij het meerjarenplan bevat minstens al de volgende elementen:</p> <p>...</p> <p>5° een overzicht van de verbonden entiteiten, waarmee alle entiteiten worden bedoeld waarvoor het bestuur de wettelijke, statutaire of feitelijke verplichting heeft om rechtstreeks of onrechtstreeks tussen te komen in verliezen of tekorten;</p> <p>...</p>
Organisatie STAD	Statuten	Overeenkomsten	Besluiten gemeenteraad (GR)	Tussenkomsten in tekorten (MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningen-stelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen - artikel 4)
Categorie A (autonome gemeentebedrijven)				
AG Energiebesparingsfonds Antwerpen	Huidige gecoördineerde statuten GR 16/12/2019 (jaarnummer 757)	Beheersovereenkomst GR 16/12/2019 (jaarnummer 758)	GR 27/04/2020 (jaarnummer 213 - Aanpassing kredietreglement energieleningen)	*
AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen	Huidige gecoördineerde statuten GR 16/12/2019 (jaarnummer 766)	Beheersovereenkomst GR 16/12/2019 (jaarnummer 767)		*
AG Vastgoedbeheer en Stadsprojecten Antwerpen	Huidige gecoördineerde statuten GR 28/01/2020 (jaarnummer 68)	Beheersovereenkomst GR 25/11/2019 (jaarnummer 652) Overeenkomst RMW 25/11/2019 (jaarnummer 99)		*
Mobiliteit en Parkeren Antwerpen AG	Huidig gecoördineerde statuten GR 16/12/2019 (jaarnummer 760)	Beheersovereenkomst GR 16/12/2019 (jaarnummer 738)		*
Autonoom Gemeentebedrijf Culturele Instellingen Antwerpen - Kunst (AG CIA)	Statuten	Beheersovereenkomst GR 28/01/2020 (jaarnummer 89)		*
Autonoom Gemeentebedrijf Culturele Instellingen Antwerpen - Erfgoed (AG CIA)	beslissing GR 21/10/2019 (jaarnummer 619)			*
AG Digipolis Antwerpen	Statuten GR 29/06/2020 (jaarnummer 361)	Beheersovereenkomst gepland in 2020		*
Categorie B (EVA-vzw's en EVA-stichtingen)				
vzw Antwerpen Kunstenstad --> Werking overgedragen naar AG CIA			GR 29/06/2020 (jaarnummer 378 - Ontbinding, vereffening en sluiting + overdracht activa en passiva)	*
vzw Integratie en Inburgering Antwerpen	Huidig gecoördineerde statuten GR 16/12/2019 (jaarnummer 754)	Samenwerkingsovereenkomst GR 16/12/2019 (jaarnummer 753)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Antwerpen	Huidig gecoördineerde statuten GR 26/05/2015 (jaarnummer 261)	Samenwerkingsovereenkomst GR 26/05/2015 (jaarnummer 261)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Berchem	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 969)	Samenwerkingsovereenkomst GR 26/05/2015 (jaarnummer 266)		*
vzw Lokaal Vrijtijdsbeleid Berendrecht-Zandvliet-Lillo	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 946)	Samenwerkingsovereenkomst GR 26/05/2015 (jaarnummer 262)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Borgerhout	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 970)	Samenwerkingsovereenkomst GR 26/05/2015 (jaarnummer 258)	GR 25/03/2019 (jaarnummer 246 - Verlenging samenwerkingsovereenkomsten)	*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Deurne	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 948)	Samenwerkingsovereenkomst GR 26/05/2015 (jaarnummer 289)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Ekeren	Huidige gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 947)	Samenwerkingsovereenkomst GR 26/05/2015 (jaarnummer 265)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Hoboken	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 945)	Samenwerkingsovereenkomst GR 26/05/2015 (jaarnummer 288)		*
vzw Lokaal Cultuurbeleid Merksem	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 949)	Samenwerkingsovereenkomst GR 26/05/2019 (jaarnummer 264)		*

Overzicht verbonden entiteiten

Organisatie STAD	Statuten	Overeenkomsten	Besluiten gemeenteraad (GR)	Tussenkomsten in tekorten (MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen - artikel 4)
vzw Lokaal Cultuurbeleid Wilrijk	Huidig gecoördineerde statuten GR 15/12/2014 (jaarnummer 950)	Samenwerkingsovereenkomst GR 26/05/2019 (jaarnummer 263)	GR 25/03/2019 (jaarnummer 246 - Verlenging samenwerkingsovereenkomsten)	*
vzw wijk-werken Antwerpen	Huidig gecoördineerde statuten GR 16/12/2019 (jaarnummer 768)	Samenwerkingsovereenkomst GR 16/12/2019 (jaarnummer 769)		*
Categorie C (externe organisaties)				
ABC				
Antwerp International Training Centre on Corporate Opportunities				
Antwerps Drug Interventie Centrum				
Antwerp Symphony Orchestra				
Artesis Plantijn Hogeschool				
Augustinus Muziekcentrum				
Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel				
Bekkenbestuur Benedenschelde				
BlueChem				
BlueHealth Innovation Center				
Vzw Blue Gate Antwerp Parkmanagement				
Catalisti				
Centrum voor basiseducatie				
Contemporary Art Heritage Flanders				
De Ideale Woning				
De Roma				
ERSV Provincie Antwerpen				
Ethiasco				
Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling				
Fameus				
HETPALEIS				
Het Toneelhuis				
Infrabel				
Instituut voor Tropische Geneeskunde				
International Coalition of Sites of Conscience Europe				
Kempische Heerd (voorheen Klein Eigenaarskrediet, gefuseerd met Kempens Woonkrediet)				
Kunsthuis Opera Ballet Vlaanderen				
Kunst in Huis Kunstuitleen (uitgetreden op 19/04/2018)				
Kunststeden Vlaanderen				
Lokaal Gezondheidsverleg Antwerpen				
Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen				
Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap				
Polder van Ettenhoven en Muisbroek				
Prospekta				
Regionaal Economisch Sociaal Overlegcomité				
vzw Regionaal Landschap de Voorkepen			GR 28/01/2020 - (jaarnummer 53 - Toetreding)	
Sociaal Verhuurkantoor Antwerpen				
Sociale Bouw- en Kredietmaatschappij Arro Antwerpen				
Sociale Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen --> In vereffening (beslissing gepland in 2020)				
The Beacon vzw				
t Werkhuys				
Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten				
Vereniging voor Openbaar Groen				
Vlaamse Erfgoedbibliotheek				
Vlaamse Stichting Verkeerskunde				
Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn				

Overzicht verbonden entiteiten

Organisatie STAD	Statuten	Overeenkomsten	Besluiten gemeenteraad (GR)	Tussenkomsten in tekorten (MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen - artikel 4)
Vredescentrum van de provincie en de stad Antwerpen --> Werking zal overgedragen worden 01/01/2020 --> Ontbinding en vereffening voorzien 2020				
Wilrijk Niedernhausen				
Woonhaven Antwerpen				
Woonkrediet Antwerpen-Kempen-Limburg				
Ziekenhuisnetwerk Antwerpen				
Zomer van Antwerpen				
Vlaamse Operaorganisatie --> In vereffening				
Categorie D (intergemeentelijke samenwerkingsverbanden)				
Subcategorie D1 (opdrachthoudende verenigingen)				
Digipolis --> Werking zal worden opgenomen binnen AG per 1/1/2021.	Gecoördineerde statuten van 19 december 2018			*
IGEAN Milieu en Veiligheid	Gecoördineerde statuten van 28 juni 2019			*
Fluvius Antwerpen	Gecoördineerde statuten van 19 december 2019			*
Fluvius ov	Gecoördineerde statuten van 20 juni 2018			*
ISVAG	Gecoördineerde statuten van 20 december 2018			*
Pontes	Gecoördineerde statuten van 4 juli 2018	Samenwerkingsovereenkomst (GR 16/12/2007 - jaarnummer 2681)		*
Water-Link	Gecoördineerde statuten van 19 december 2019	Overeenkomst rioolbeheer (GR 15/12/2014 - jaarnummer 1015) - Concessieakte leidingwater (GR 16/12/2013 - jaarnummer 784)		*
Subcategorie D2 (dienstverlenende verenigingen)				
IGEAN Dienstverlening	Gecoördineerde statuten van 19 juni 2020			*
Subcategorie D3 (interlokale verenigingen)				
Intergemeentelijke Samenwerking GAS	nvt	Samenwerkingsovereenkomst (GR 19/12/2016 - jaarnummer 837)		
Kenniscentrum Vlaamse Steden	nvt	Samenwerkingsovereenkomst (GR 19/12/2016 - jaarnummer 844)		
Varia				
FINEG nv				
Gemeentelijke Holding nv --> In vereffening				
Opera voor Vlaanderen --> In vereffening				
Zefier cvba				* Statuten §3 De Vennoten gaan de verbintenis aan om, in voorkomend geval, op eenvoudig verzoek van de Raad van Bestuur, het tekort te delgen tussen enerzijds de lasten en beheerskosten gedragen door de Vennootschap voor de verwerving van Strategische Participaties en anderzijds de inkomsten uit de Strategische Participaties die aan de Vennootschap ten goede komen, overeenkomstig de relevante bepalingen van Hoofdstuk VI en Hoofdstuk VII van deze statuten.

Overzicht verbonden entiteiten

Organisatie STAD	Statuten	Overeenkomsten	Besluiten gemeenteraad (GR)	Tussenkomsten in tekorten (MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen - artikel 4)
			district	<i>* Volgens decreet betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten - afdeling 3/1 gemeentelijke verplichtingen (ing. Decr. 6 juli 2012) art. 52/1 §1 De gemeentebesturen passen de tekorten bij van de exploitatie van de kerkfabrieken en dragen bij in de investeringen in de gebouwen van de eredienst.</i>
Categorie E (eredienstbesturen)				
Sint-Amandus			Antwerpen	*
Sint-Andries Antwerpen			Antwerpen	*
Sint-Anna-ten-Drieën			Antwerpen	*
Heilige Anna			Borgerhout	*
Sint-Antonius-à-Padua			Antwerpen	*
Sint-Bartholomeus			Merksem	*
Sint-Bavo			Wilrijk	*
Sint-Bernardus			Antwerpen	*
De Blijde Boodschap			Deurne	*
Sint-Carolus-Borromeus			Antwerpen	*
Sint-Catharina			Antwerpen	*
Heilige Drieuldigheid			Berchem	*
Sint-Eligius			Antwerpen	*
Heilige Familie en Sint Cornelius			Borgerhout	*
Heilige Familie			Deurne	*
Heilige Familie			Hoboken	*
Heilige Familie Elsdonk			Wilrijk	*
Sint-Franciscus van Assisi			Merksem	*
Sint-Franciscus-Xaverius			Borgerhout	*
Sint-Fredegandus			Deurne	*
Heilige Geest			Antwerpen	*
Sint-Gertrudis			Zandvliet	*
Heilig Hart van Jezus			Antwerpen	*
Heilig Hart			Hoboken	*
Heilig Hart			Ekeren	*
Sint-Jacobs			Antwerpen	*
Sint-Jan-Berchmans			Deurne	*
Sint-Jan-de-Doper			Antwerpen	*
Sint-Jan-Evangelist			Wilrijk	*
Sint-Jan-Maria-Vianney			Wilrijk	*
Sint-Joris			Antwerpen	*
Sint-Jozef			Hoboken	*
Sint-Jozef			Deurne	*
Sint-Jozef Merksem			Merksem	*
Kristus Koning			Antwerpen	*
Sint-Lambertus			Antwerpen	*
Sint-Lambertus			Ekeren	*
Sint-Laurentius			Antwerpen	*
Sint-Laurentius			Ekeren	*
Heilige Lodewijk van Montfort			Deurne	*
Sint-Michaël-en-Petrus			Antwerpen	*
Sint-Norbertus			Antwerpen	*
O.-L.-V. Geboorte			Hoboken	*
O.L.V. Altijdurende Bijstand			Deurne	*
O.L.V. Boodschap			Antwerpen	*
O.L.V. Heilig Hart			Borgerhout	*
O.L.V. Middelaers en H. Lodewijk			Berchem	*

Overzicht verbonden entiteiten

Organisatie STAD	Statuten	Overeenkomsten	Besluiten gemeenteraad (GR)	Tussenkomsten in tekorten (MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen - artikel 4)
O.L.V. Ter Sneeuw			Borgerhout	*
Sint-Jan-Maria Vianney			Wilrijk	*
O.L.V. Gedurige Bijstand			Ekeren	*
O.L.V. van Smarten			Merksem	*
O.-L.-V. Berendrecht			Berendrecht	*
Sint-Paulus			Antwerpen	*
Sint-Paulus			Deurne	*
Heilige Pius X			Deurne	*
Heilige Pius X			Wilrijk	*
Sint-Rochus			Deurne	*
Heilig Sacrament			Merksem	*
Heilig Sacrament			Berchem	*
Sint-Theresia van het Kind Jezus			Ekeren	*
Sint-Theresia van het Kind Jezus			Berchem	*
Verzezen heer			Berchem	*
Sint-Theresia			Ekeren	*
Sint-Walburgis			Antwerpen	*
Sint-Willibrordus			Antwerpen	*
Sint-Willibrordus			Berchem	*
Anglik. Kerk Sint-Boniface			Antwerpen	*
Erkende Protestantse Gemeente Noord			Antwerpen	*
Erkende Protestantse Gemeente Oost			Antwerpen	*
Protestantse kerk Zuid			Antwerpen	*
Erkende Protestantse GemeenteDe Olijftak			Ekeren	*
Israëlitische Gemeente Shomré Hadas			Antwerpen	*
Israëlitische Synagoge Machsike Hadass			Antwerpen	*
Synagoog van de Portugese Ritus			Antwerpen	*
Evangelisch Lutherse kerk			Antwerpen	*
Evangelische kerk Philadelphia			Hoboken	*
Duitstalige Evangelische Gemeente			Wilrijk	*
Evangelische Christengemeente			Berchem	*
Christelijk Gereformeerde Kerk Antwerpen			Deurne	*
Emmanuel			Deurne	*
Categorie F (intern verzelfstandigde agentschappen)				
IVA Sodi+ (gemeenschappelijke personeelsvereniging stad/OCMW)		CBS 10/01/2020 (jaarnummer 10675 - Beheersovereenkomst)		*
IVA Antwerpen Studentenstad		CBS 10/01/2020 (jaarnummer 10596 - Beheersovereenkomst) - besluit niet ter inzage		*
IVA Kinderopvang		CBS 10/01/2020 (jaarnummer 10597 - Beheersovereenkomst) - besluit niet ter inzage		*
Categorie G (overige)				
Lokale Politie Antwerpen				*
Brandweerzone Antwerpen				*
Havenbedrijf Antwerpen nv van publiek recht				*

Overzicht verbonden entiteiten

<p>DLB - artikel 56</p> <p>§ 6. Het college van burgemeester en schepenen houdt een volledig en geactualiseerd overzicht bij van:</p> <p>1° alle extern verzelfstandigde agentschappen van de gemeente, hun statuten en de overeenkomsten die ze hebben gesloten met de gemeente;</p> <p>2° alle verenigingen, stichtingen en vennootschappen waarin de gemeente deelneemt;</p> <p>3° alle intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarvan de gemeente deel uitmaakt, hun statuten en de overeenkomsten die ze hebben gesloten met de gemeente.</p> <p>Minstens eenmaal per jaar wordt de gemeenteraad op de hoogte gebracht van het geactualiseerde overzicht met een toelichting van alle wijzigingen die zich sinds de vorige toelichting hebben voorgedaan.</p>				<p>MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen</p> <p>Artikel 4</p> <p>De documentatie bij het meerjarenplan bevat minstens al de volgende elementen:</p> <p>...</p> <p>5° een overzicht van de verbonden entiteiten, waarmee alle entiteiten worden bedoeld waarvoor het bestuur de wettelijke, statutaire of feitelijke verplichting heeft om rechtstreeks of onrechtstreeks tussen te komen in verliezen of tekorten;</p> <p>...</p>
Organisatie OCMW	Statuten	Overeenkomsten	Besluiten raad voor maatschappelijk welzijn (RMW)	Tussenkosten in tekorten (MB tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten, de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen - artikel 4)
Welzijnsverenigingen				
Beschut Wonen				*
Zorgbedrijf Antwerpen				*
Ziekenhuisverenigingen				
Ziekenhuisnetwerk Antwerpen				*
Intergemeentelijke Samenwerkingsverbanden				
Digipolis	Gecoördineerde statuten van 19 december 2018			*
Externe organisaties				
Antwerps Drug Interventie Centrum				
Clova				
Culinaire Actie Sociale Werkplaats				
Ethiasco				
Levanto				
Sel Amberes				
Vereniging Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg Antwerpen				
Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten --> OCMW niet meer vertegenwoordigd				
Werkhaven Antwerpen --> Afsluit vereffening en definitieve ontbinding voorzien GR 25/11/2019 (jaarnummer 678)				
Woonhaven Antwerpen		Addendum aan de samenwerkingsovereenkomst RMW 29/04/2019 (jarnummer 49)		
vzw Integratie en Inburgering Antwerpen				
vzw wijk-werken Antwerpen				
Zet-U				
Categorie F (intern verzelfstandigde agentschappen)				
IVA Sodi+ (gemeenschappelijke personeelsvereniging stad/OCMW)				*

Overzicht jaarlijkse opbrengst door bestuur geheven belastingsoort

		2020	2021	2022	2023	2024	2025
7300	OPCENTIEMEN OP DE ONROERENDE VOORHEFFING	202.176.534	200.444.346	204.458.279	208.552.491	212.728.587	216.988.206
7301	AANVULLENDE BELASTING OP DE PERSONENBELASTING	136.615.645	135.236.018	132.824.433	135.738.947	142.341.244	148.839.806
7302	MOTORRIJTUIGEN	6.073.022	6.073.022	6.073.022	6.073.022	6.073.022	6.073.022
7303	GEWESTELIJKE MILIEUHEFFING	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
7305	GEWESTBELASTING LEEGSTAND/VERWAARL BEDRIJFSRUIMTEN	353.000	353.000	353.000	353.000	353.000	353.000
7313	VALSE ALARMMELDINGEN	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
7314	WEGHALEN, BEWAREN IN BESLAG GENOMEN VOERTUIGEN	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000	1.700.000
7315	Afgifte identiteitsbew., paspoorten, trouwboekjes, uittreksel	5.170.800	6.445.800	6.445.800	6.445.800	6.445.800	6.445.800
7316	Aanvragen omgevingsvergunningen	1.792.895	1.792.895	1.792.895	1.792.895	1.792.895	1.792.895
73312	LIJKENVERVOER	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
73314	ONTGRAVING	54.000	54.000	54.000	54.000	54.000	54.000
73400	ALGEMENE BEDRIJFSBELASTING	8.401.286	11.801.714	11.801.714	11.801.714	11.801.714	11.801.714
73402	DRIJFKRACHT	25.479.907	25.654.907	25.654.907	25.654.907	25.654.907	25.654.907
73414	TAXIDIENSTEN	141.500	283.000	283.000	283.000	283.000	283.000
73419	VERBLIJFSBELASTING	1.520.662	3.866.323	3.866.323	3.866.323	3.866.323	3.866.323
73420	KAMERS	787.177	787.177	787.177	787.177	787.177	787.177
73422	RECLAMEBORDEN	2.284.340	2.379.448	2.379.448	2.379.448	2.379.448	2.379.448
73424	VERSPREIDING KOSTELOOS RECLAMEDRUKWERK	1.050.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000
734991	HORECA	674.580	2.698.318	2.698.318	2.698.318	2.698.318	2.698.318
734992	Uitbatingsvergunning	172.375	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
73610	ANDERE INNAME OPENBAAR DOMEIN	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000	55.000
7370	BOUWEN	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000
7374	LEEGSTAANDE WONINGEN EN GEBOUWEN	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000	450.000
7375	Krotten / verwaarloosde en ongeschikte woningen en gebouwen	1.593.000	1.593.000	1.593.000	1.593.000	1.593.000	1.593.000
7377	TWEEDE VERBLIJVEN	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000

Onbeschikbare gelden

De beleids- en beheerscyclus 2020 (BBC 2020) definieert onbeschikbare gelden als de geldmiddelen waarover het bestuur tijdens de duur van het boekjaar niet kan beschikken. Het zijn budgettaire middelen die in het bestuur aanwezig zijn en die zijn opgenomen in het gecumuleerd budgettair resultaat, maar die omwille van regelgeving of verplichtingen budgettair niet gebruikt kunnen worden in de loop van het desbetreffende boekjaar. Dit betreft onder meer gelden die verplicht op een geblokkeerde rekening staan, bijvoorbeeld in het kader van Care Property Invest-overeenkomsten, juridische geschillen, huur- of andere waarborgen, enz.

De onbeschikbare gelden worden als onderdeel getoond in het schema M2. Dit schema is vanaf 2020 geconsolideerd opgemaakt voor juridische entiteit stad en juridische entiteit OCMW.

In dit meerjarenplan zijn de onbeschikbare gelden als volgt:

Juridische entiteit stad:

- geen onbeschikbare gelden

Juridische entiteit OCMW:

- TAK 26 Care Property Invest.

NV Care Property Invest (CPI) en OCMW Antwerpen werken samen rond 4 serviceflat projecten. Hierbij ontwikkelt CPI de flats en OCMW gebruikt deze tegen betaling van een maandelijkse vergoeding. De flats blijven juridisch eigendom van CPI. Pas na een periode van 27 jaar lopen de overeenkomsten per project af en blijft er een eindeopstalvergoeding te betalen door OCMW aan CPI waarna de eigendom van de flats definitief overgaat naar het OCMW.

Alle rechten en verplichtingen van het OCMW werden overgenomen door Zorgbedrijf Antwerpen, contractueel blijven de verbintenissen tussen de externe partners enkel met het OCMW.

Teneinde de eindeopstalvergoedingen te betalen (in 2029, 2031, 2031 en 2035) belegt OCMW een jaarlijks bedrag voor de 4 serviceflat projecten bij Belfius Verzekeringen in 4 beleggingsverzekeringen TAK26.

Dit jaarlijks bedrag bestaat uit:

- Een gesubsidieerd aandeel, zijnde subsidies verkregen van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Deze subsidies worden ontvangen gedurende 18 jaar vanaf de start van elk project, waardoor dit aandeel dalende is in de tijd.
- Een aandeel eigen middelen, zijnde een afgesproken aanvullend bedrag betaald door Zorgbedrijf aan OCMW.

Deze ontvangsten worden budgettair ontvangen op budgetpositie 4951450 'Vordering investeringssubsidies in kapitaal Welzijnsverenigingen' en worden integraal in de TAK26 beleggingsverzekeringen belegd.

Daarnaast genereert het belegde kapitaal bij Belfius Verzekeringen ook de nodige intresten. Deze intresten dienen aan het jaareinde telkens in ontvangst genomen in exploitatie-ontvangsten.

Ook de intresten die gerealiseerd worden op het bedrag moeten toegevoegd worden aan het onbeschikbare geld (cf. boekingsfiche ABB). De gerealiseerde intresten 2015-2019 zijn in de algemene boekhouding steeds correct opgenomen en toegewezen aan de termijnrekening met betrekking tot

Care Property Invest. Het onbeschikbare geld is in de verschillende jaarrekeningen daar niet mee op aangepast.

Bij deze aanpassing van het meerjarenplan wordt er 496.056,79 euro toegevoegd aan de onbeschikbare gelden in 2020 om de intresten met betrekking tot 2015 tem 2019 te regulariseren.

Vanaf jaarrekening 2020 zullen de gerealiseerde intresten in de verrichtingen van de jaarrekening worden toegewezen aan het onbeschikbare geld.

De evolutie in dit meerjarenplan is als volgt:

	Ontvangst = Jaarlijkse inleg	Gerealiseerde intresten	Onbeschikbaar geld per 31/12
2019			3.302.172,00
2020	174.878,42	496.056,79	3.973.107,21
2021	174.878,42		4.147.985,63
2022	107.550,32		4.255.535,95
2023	107.550,32		4.363.086,27
2024	107.550,32		4.470.636,59
2025	107.550,32		4.578.186,91

Financiële ontvangsten en uitgaven

Exploitatieontvangsten

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ontvangsten uit financiële vaste activa	Nieuw krediet	Nieuw krediet	Nieuw krediet	Nieuw krediet	Nieuw krediet	Nieuw krediet
Havenbedrijf	25.000.000	25.000.000	25.000.000	25.000.000	25.000.000	25.000.000
Zefier	173.112	100.400	100.400	100.400	100.400	100.400
FINEG	2.277.242	522.646	541.312	559.978	559.978	559.978
Fluvius Antwerpen - strategische participaties	5.463.739	5.450.300	5.450.300	5.450.300	5.450.300	5.450.300
Fluvius Antwerpen - gas	5.906.207	5.960.250	5.960.250	5.960.250	5.960.250	5.960.250
Fluvius Antwerpen - elektriciteit	7.673.258	7.775.361	7.775.361	7.775.361	7.775.361	7.775.361
Fluvius Antwerpen - kabel	4.903.107	2.575.000	2.575.000	2.575.000	2.575.000	2.575.000
MPA - dividend 2019	639.906	0	0	0	0	0
Water-link	2.534.423	1.714.050	962.192	1.679.452	1.817.051	2.787.522
Water-link concessievergoeding	8.122.621	8.244.172	8.367.541	8.492.756	8.619.845	8.748.836
Water-link productievergoeding	5.210.636	5.313.082	5.392.589	5.473.286	5.555.191	5.638.321
Wonen - sociale huisvestingsmaatschappijen	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Indaver	0	0	0	15.000	41.550	42.381
Totaal	67.905.251	62.656.261	62.125.945	63.082.783	63.455.926	64.639.349

Investeringsontvangsten

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ontvangsten financiële vaste activa	Nieuw krediet	Nieuw krediet	Nieuw krediet	Nieuw krediet	Nieuw krediet	Nieuw krediet
Wonen (Vereffening SIMV)	8.354	0	0	0	0	0
Vespa (grondenruil Runcvoorthof)	33.001					
Inkanteling vzw Antwerpen Studentenstad - netto-bedrijfskapitaal	57.568	0	0	0	0	0
Inkanteling AG KOP - netto-bedrijfskapitaal	5.448.264	0	0	0	0	0
Totaal	5.547.187	0	0	0	0	0

Investeringsuitgaven

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Uitgaven financiële vaste activa	Nieuw krediet	Nieuw krediet	Nieuw krediet	Nieuw krediet	Nieuw krediet	Nieuw krediet
Fluvius Antwerpen strategische participaties kapitaalverhoging	0	8.102.596	0	0	0	0
BlueChem - kapitaalverhoging	30.843	0	0	0	0	0
Vespa (grondenruil Runcvoorthof)	33.001					
Mobiliteit en Parkeren Antwerpen - kapitaalverhoging	3.474.666	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Mobiliteit en Parkeren Antwerpen - kapitaalverhoging Noorderlijn	3.746.904	3.746.904	3.746.904	3.746.904	3.746.904	3.746.904
Totaal	7.285.414	13.849.500	5.746.904	5.746.904	5.746.904	5.746.904

Verwijzing webtoepassing documentatie

Artikel 3, 6° van het ministerieel besluit tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten de rekeningenstelsels en de digitale rapportering van de beleids- en beheerscyclus van de lokale besturen bepaalt om bij de toelichting van het meerjarenplan een verwijzing naar de plaats waar de documentatie beschikbaar is, op te nemen.

De documentatie bij aanpassing 2 van het meerjarenplan 2020 - 2025 kan u via onderstaande link vinden:

<https://www.antwerpen.be/nl/overzicht/bestuur/beleid/meerjarenplan-en-jaarrekening>

Advies van Inspectie Financiën Aanpassing meerjarenplan 2020-2025 van stad en OCMW Antwerpen (nr. 2)

Datum: 22 oktober 2020
Aan: het college van burgemeester en schepenen / het vast bureau
CC: Sven Cauwelier (algemeen directeur), Karl Van Borm (financieel directeur) en Karin De Craecker (strategisch coördinator)
Referentie: 03/2020/10/993

Feiten en context

In het kader van artikel 3 van het reglement op de werking van Inspectie Financiën (gemeenteraadsbeslissing van 24 april 2006, jaarnummer 866) brengt Inspectie Financiën een advies uit over de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) van de stad en het OCMW Antwerpen.

Vaststellingen

Op basis van haar uitgevoerde controlewerkzaamheden formuleert Inspectie Financiën een aantal vaststellingen bij de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) van de stad en het OCMW Antwerpen.

De staat van het financieel evenwicht

- Geraamde beschikbaar budgettair resultaat en geraamde autofinancieringsmarge

Conform artikel 16 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 maart 2018 betreffende de Beleids- en Beheerscyclus van de lokale besturen zijn het meerjarenplan en de aanpassingen ervan in evenwicht:

- als het geraamde beschikbaar budgettair resultaat per boekjaar groter dan of gelijk aan nul is;
- als de geraamde autofinancieringsmarge van het laatste boekjaar van de periode van het meerjarenplan groter dan of gelijk is aan nul.

Op basis van het schema M2 van de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) stelt Inspectie Financiën vast dat het geraamd beschikbaar budgettair resultaat voor elk boekjaar groter dan of gelijk is aan nul en dat de autofinancieringsmarge positief is in 2025.

De aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) van de stad en het OCMW Antwerpen is met andere woorden in evenwicht, conform de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de Beleids- en Beheerscyclus.

- Geraamde gecorrigeerde autofinancieringsmarge

De geraamde gecorrigeerde autofinancieringsmarge geeft weer hoe groot de geraamde autofinancieringsmarge is wanneer rekening wordt gehouden met jaarlijkse aflossingen, óók voor alternatieve financieringsvormen. Met de geraamde gecorrigeerde autofinancieringsmarge kan beoordeeld worden of leninglasten al dan niet worden doorgeschoven naar de toekomst (bv. bullet-leningen met aflossingen na 2025).

Uit het schema M2 blijkt dat de autofinancieringsmarge voor alle jaren van het meerjarenplan kleiner is dan de gecorrigeerde autofinancieringsmarge. Dit betekent dat, op dit ogenblik, stad en OCMW Antwerpen geen leninglasten doorschuiven naar een volgende legislatuur of generatie.

Algemene vaststellingen bij de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2)

- Rol van andere leden van de groep Antwerpen bij de realisatie van het bestuursakkoord

Uit haar adviezen bij de opmaak en eerste aanpassing meerjarenplan 2020-2025 herhaalt Inspectie Financiën haar vaststelling dat aanzienlijke exploitatie- en investeringsmiddelen opgenomen zijn aan of te besteden via verzelfstandigde en verbonden entiteiten zoals de Politiezone Antwerpen, de Brandweerzone Antwerpen, Zorgbedrijf Antwerpen en diverse autonome gemeentebedrijven, met belangrijke bedragen voor of te besteden via AG Stedelijk Onderwijs Antwerpen, AG VESPA en AG Mobiliteit en Parkeren Antwerpen. Niet alleen heeft dit een aanzienlijke financiële impact op het meerjarenplan, ook het aandeel van deze entiteiten in het realiseren van de beleidsdoelstellingen is groot.

Om er als stad en OCMW over te waken dat beleidsdoelstellingen gerealiseerd worden en middelen doeltreffend en efficiënt worden ingezet, moet er vanuit deze entiteiten aangetoond worden dat de risico's binnen de entiteiten onder controle zijn en zal voldoende inhoudelijk en financiële rapportering naar de raden voorzien moeten worden.

- Corona

Compensatiefonds corona

De eerste aanpassing meerjarenplan 2020-2025 werd in februari/maart 2020 voorbereid en opgesteld vooraleer duidelijk werd dat België drastische maatregelen zou moeten nemen om de verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Om de financiële impact van zowel de maatregelen van de Nationale Veiligheidsraad als de eigen stedelijke steun- en andere maatregelen op te vangen, werd in de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 1) een compensatiefonds opgenomen voor een bedrag van 50 miljoen euro.

Verwerkte bedragen

In deze tweede aanpassing meerjarenplan 2020-2025 werden genomen beslissingen in functie van de stedelijke ondersteuning van diverse sectoren, alsook de extra bovenlokale (Vlaamse en federale) middelen, verwerkt in de cijfers van stad en OCMW. Een aantal voorbeelden van verwerkte aanpassingen zijn de volgende:

- de gebudgetteerde ontvangsten uit een aantal stedelijke belastingreglementen werden voor 2020 aangepast in functie van de besliste tegemoetkomingen / vrijstellingen (bv. ontvangsten uit algemene bedrijfsbelasting, verblijfsbelasting, belasting op de horeca,...);
- voor wat betreft de ontvangsten uit de aanvullende personenbelasting (via de gemeentelijke opcentiemen) houdt de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) vanaf 2021 rekening met aanzienlijke minderontvangsten door een terugval in de werkzaamheidsgraad (circa 30 miljoen euro voor 2021-2025);
- verder werden werkingsontvangsten bijgesteld op vlak van verhuringen, LEZ-boetes, parkeerretributies, ontvangsten uit standplaatsen voor markten en foren,...;
- de (meer)uitgaven voor diverse initiatieven ter ondersteuning van getroffen sectoren werden verwerkt: steunmaatregelen voor ondernemers, call innovatieve oplossingen, aankoop herbruikbare maskers voor medewerkers, werkingskosten voor triageposten, aankoop/verdeling van stedelijke herbruikbare mondklappers voor burgers, mobiele wasunits in stedelijke scholen, extra schoonmaak in het kader van de heropstart van de scholen, (versnelde) aankoop van laptops voor leerkrachten uit het stedelijk onderwijs, stedelijk aandeel in de meerkost voor leefloon, diverse communicatieuitgaven,...;
- zowel aan ontvangsten- als aan uitgavenzijde werd een bedrag van circa 20,5 miljoen euro verwerkt die betrekking hebben op bijkomend ter beschikking gestelde bedragen door de Vlaamse en federale overheid, onder meer uit het Noodfonds voor cultuur, sport en jeugd.

Saldo compensatiefonds corona

Na de budgettaire verwerking in de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) van bovenstaande minderontvangsten en meeruitgaven rest nog een bedrag van circa 17,4 miljoen euro op het compensatiefonds Corona. In dit bedrag is circa 9 miljoen euro inbegrepen voor een gerichte, eenmalige

injectie van koopkracht om de handel, horeca, ontspannings- en toeristische sector een (opstart)impuls te geven. Er wordt nog verder bekeken of en op welke wijze dit kan worden geconcretiseerd.

Toekomst en verdere impact

Bij de verwerking in de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) ligt de focus in eerste instantie op het budgettaire opvangen van in hoofdzaak verwachte minderontvangsten en meeruitgaven. Uit de cijfers van de jaarrekening 2020 van stad en OCMW Antwerpen zal verder de werkelijke impact blijken, ook op mogelijk andere vlakken.

In de eerstkomende periode en op de middellange termijn zal verder opgevolgd moeten worden wat deze crisis, die nog volop lopende is en waar recent nieuwe/bijkomende maatregelen van kracht werden, verder betekent voor de ontvangsten en de uitgaven van zowel stad als OCMW, niet in het minst voor de uitgaven voor de sociale dienst van het OCMW.

Met het beschikbaar saldo in het coronafonds wordt nog bekeken welke bijkomende maatregelen gefinancierd kunnen worden en/of het saldo kan gebruikt worden om onverwachte gevolgen die uit de jaarrekening 2020 blijken, op te vangen.

Vaststellingen bij het exploitatiebudget

- Responsabiliseringsbijdrage

In de eerste aanpassing meerjarenplan 2020-2025 bleef de impact van de responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenen ongewijzigd behouden zoals eind 2019 voorzien bij de opmaak van het meerjarenplan. Het meerjarenplan omvatte de jaarlijkse betaling aan Ethias (conform de studie van mei 2019) voor de responsabiliseringsbijdrage van de stad en het OCMW Antwerpen (inclusief ZNA), de financiering (via de exploitatiedotaties) van de verschuldigde responsabiliseringsbijdragen ten laste van zelfstandige en verbonden entiteiten (AG Stedelijk Onderwijs, Zorgbedrijf Antwerpen, Politiezone Antwerpen en Brandweerzone Antwerpen) en de tussenkomst van 50% van Vlaanderen in deze bijdragen.

In de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) die nu voorligt worden deze financiële stromen aangepast voor het lopende jaar en/of voor 2021, enerzijds aan het feit dat de Vlaamse tussenkomst rechtstreeks door Vlaanderen aan de betreffende entiteiten wordt overgemaakt en anderzijds omdat de Vlaamse tussenkomst afwijkt van de 50% tussenkomst gebaseerd op de ramingen uit de Ethias-studie. Voor de overige jaren blijven de bedragen uit de Ethias-studie behouden en zullen deze worden aangepast in de volgende aanpassingen meerjarenplan 2020-2025 in functie van de aangepaste Vlaamse ramingen voor wat betreft de 50% tussenkomst.

Het eventueel saldo tussen de geraamde bedragen van de Vlaamse tussenkomst en de geraamde bedragen op basis van de Ethias-studie uit 2019 wordt verrekend op de jaarlijkse koopsom van de pensioenen aan Ethias.

Uiteraard zal er in functie van de volgende aanpassingen meerjarenplan 2020-2025 een nauwgezette opvolging dienen te gebeuren van de aangepaste Vlaamse ramingen en jaarlijkse afrekeningen. Daarnaast zal ook bewaakt moeten worden dat, wanneer er fundamentele afwijkingen optreden tussen de Ethias-studie en de effectief aangerekende responsabiliseringsbijdragen in de komende jaren, er een bijsturing gebeurt in de voorziene bedragen.

In dit kader willen we de vaststelling herhalen dat de financiering van de pensioenen een enorme financiële uitdaging is voor zowel de stad, het OCMW als de groep stad Antwerpen. De cijfergegevens van Ethias tonen aan dat de pensioenuitgaven sterk zullen stijgen tijdens de looptijd van dit meerjarenplan, met aanzienlijke jaarlijkse verhogingen omwille van de stijgende bijdragevoet voor de responsabilisering, maar ook dat de grootste stijgingen en hoogste bedragen voor de periode ná 2025 zijn. Specifiek voor ZNA werden nieuwe afspraken gemaakt waardoor ZNA vanaf 2026 een aantal, op dit ogenblik niet-vaststaande,

bedragen aan stad/OCMW zal overmaken en stad/OCMW het naar verwachting aanzienlijke saldo zal dienen te financieren.

- Afgesloten dadingsovereenkomsten

In de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) werd de financiële impact van twee in de voorbije periode afgesloten dadingsovereenkomsten verwerkt.

Woonrechtcertificaten

In de exploitatieontvangsten is een bedrag van 6 miljoen euro opgenomen uit de dadingsovereenkomst aangaande de roerende voorheffing op de service-component van de eerste reeksen uitgegeven woonrechtcertificaten door het OCMW (ten behoeve van de financiering van investeringen bij Zorgbedrijf Antwerpen). Hiermee wordt de verschuldigde roerende voorheffing op de service-component van de certificaten gefinancierd. Voor de periode 2020-2025 is een bedrag van zo'n 4,5 miljoen euro voor uitgaven voorzien. Met het saldo van 1,5 miljoen euro kan in principe de verschuldigde roerende voorheffing op de lopende woonrechtcertificaten na 2025 gefinancierd worden. Doordat echter het beschikbaar budgettair resultaat minder bedraagt dan deze 1,5 miljoen euro, betekent dit dat de middelen uit deze dadingsovereenkomst op dit ogenblik ook voor andere uitgaven worden ingezet en dat vanaf 2026 andere financiering ingezet dient te worden om de op dat ogenblik nog verschuldigde roerende voorheffing te betalen.

Noorderlijn (dadingsovereenkomst Masterplan 2020 – Brabo 2)

Aan uitgavenzijde is een bedrag opgenomen van 20 miljoen euro in het kader van de afgesloten dadingsovereenkomst voor dit project.

Naar aanleiding van het afsluiten van deze dadingsovereenkomst merkte Inspectie Financiën onder meer op dat hoewel de dadingsovereenkomst een totaaloplossing biedt voor het overgrote deel van de discussiepunten tussen de opdrachtgevers en de opdrachtnemer, er nog steeds een aantal elementen (onder meer wijzigingen opdrachten, bijzondere omstandigheden en schadeclaims handelaars) blijven die nog tot bijkomende kosten in hoofde van de stad (of het AG Mobiliteit en Parkeren Antwerpen) kunnen leiden en die dus niet vervat zitten in enerzijds de projectgeboden mijlpaalvergoedingen en periodieke vergoedingen of anderzijds de vergoedingen zoals opgenomen in de dadingsovereenkomst. In het meerjarenplan 2020-2025 worden hiervoor projectspecifieke voltooiingskredieten (circa 4 miljoen euro) voorzien. Bij toekomstige aanpassingen van het meerjarenplan zal steeds dienen geëvalueerd te worden of deze kredieten voldoende zijn om het project af te ronden of er bijkomende middelen dienen te worden voorzien.

- Gebudgetteerde ontvangsten vanwege hogere overheden (bovenlokale fondsen)

Met betrekking tot de gebudgetteerde ontvangsten uit de bovenlokale fondsen blijft het nodig om hiermee omzichtig om te gaan. Voor bepaalde subsidies werd de concrete invulling van de programma's en/of de bedragen op heden nog niet formeel bevestigd. Voor 2020 is er zo op heden geen formele bevestiging voor het Globaal Plan. Ook voor 2021 (en latere jaren) werden belangrijke subsidieprogramma's qua bedrag en/of programma nog niet bevestigd (zoals onder meer het Vlaams Grootstedenbeleid) en blijven de eerder in het meerjarenplan 2020-2025 voorziene bedragen behouden.

Met betrekking tot het Strategisch Veiligheids- en Preventieplan ontving de stad Antwerpen in het voorjaar 2018 de resultaten van de controles voor de periode 2012-2013. Binnen de toegekende subsidie-enveloppe van 4,9 miljoen euro werd een bedrag van 1,7 miljoen euro geweigerd. De stad ging niet akkoord met de resultaten en kon correcties voor deze werkingsjaren indienen tot 31 december 2018. Deze correcties worden momenteel gecontroleerd door de subsidieverlenende overheid. In de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) worden de eerder voorziene middelen om dit teruggevorderd bedrag zo nodig terug te betalen, vanuit een voorzichtigheidsprincipe, behouden.

Ook naar de toekomst toe blijft het belangrijk dat de entiteiten van de groep blijven meewerken enerzijds in de zoektocht naar geschikte projecten en anderzijds bij de afrekening van deze projecten in functie van de maximalisatie van deze ontvangsten.

- Andere vaststellingen met betrekking tot de exploitatie

Op basis van haar nazicht heeft Inspectie Financiën nog volgende vaststellingen bij het exploitatiebudget:

- Ontvangsten uit wachthuisjes en stadsplanborden worden nog steeds slechts gedeeltelijk in het meerjarenplan 2020-2025 verwerkt in functie van enerzijds de einddatum van de lopende contracten en anderzijds de uitwerking van een vernieuwde aanpak inzake dit commercieel straatmeubilair. In de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr.2) wordt in dit kader rekening gehouden met een gemiddelde jaarlijkse ontvangst van 1 miljoen euro, terwijl in 2019 deze ontvangsten nog 7,1 miljoen euro bedroegen.
- In uitvoering van het Decreet betreffende de lage-emissiezone worden de administratieve geldboetes die worden uitgeschreven bij vaststelling van de niet-naleving van het stedelijk reglement op de lage-emissiezone ontvangen door de stad en de stad stort deze ontvangsten deels door aan het AG Mobiliteit en Parkeren Antwerpen. De overige inkomsten verbonden aan het project (meer specifiek de verkoop van vignettes) worden verwerkt bij het AG Mobiliteit en Parkeren Antwerpen en bij deze laatste worden ook de meerderheid aan kosten verbonden aan het project verwerkt.

Inspectie Financiën merkte in eerdere adviezen, bij de aanpassing meerjarenplan 2014-2019 en bij de opmaak en aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 1), op dat het volledige project van de lage-emissiezone zo gedeeltelijk bij enerzijds de stad en anderzijds het AG wordt gebudgetteerd en herhaalt haar advies om er voor te zorgen dat steeds een transparante rapportering over het project mogelijk blijft.

Vaststellingen bij het investeringsbudget

- Investeringsuitgaven

Op basis van de gerealiseerde investeringen in de periode 2014-2019 stelt Inspectie Financiën vast dat de realisatiegraad aanzienlijk lager lag dan de jaarlijks gebudgetteerde bedragen (circa 65% voor stad en OCMW). Investeringsbudgetten voor concrete projecten werden geregeld doorgeschoven naar latere boekjaren. Over de periode 2014-2019 realiseerden stad en OCMW Antwerpen in totaal gemiddeld circa 250 miljoen euro per jaar aan investeringsuitgaven.

Uit de gebudgetteerde investeringsuitgaven (na aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr.2)) blijkt dat gemiddeld 367 miljoen euro per jaar aan investeringen wordt vooropgesteld, met gebudgetteerde bedragen van circa 440 miljoen euro in 2020 en 2021. Op 16 oktober 2020 is voor een bedrag van bijna 306 miljoen euro aan investeringsuitgaven vastgelegd in 2020 en 161 miljoen euro werd tot die datum aangerekend.

Op basis van bovenstaande stelt Inspectie Financiën zich de vraag, hoewel opnieuw een aantal projecten qua timing werden bijgestuurd in de aanpassing meerjarenplan (nr. 2), of het gebudgetteerde investeringsvolume zoals voorzien in het meerjarenplan 2020-2025 daadwerkelijk gerealiseerd zal kunnen worden binnen de vooropgestelde timing.

Omwille van bovenstaande herhaalt Inspectie Financiën dat het belangrijk is om investeringsbudgetten zo correct mogelijk in te schatten zowel qua omvang als timing. Inspectie Financiën adviseert dan ook opnieuw om telkens bij de aanpassing van het meerjarenplan de stand van zaken van de investeringsprojecten, zowel op het vlak van timing als op het vlak van budget, na te gaan en op basis hiervan het meerjarenplan en budget waar nodig aan te passen, rekening houdend met het tijdstip waarop effectief betalingen zullen moeten gebeuren voor deze investeringen.

- Over de Ring

Met betrekking tot de 18 geselecteerde leefbaarheidsprojecten (fase 1) engageerden de stad Antwerpen en Vlaanderen zich om samen 1,25 miljard euro te investeren. In het meerjarenplan 2020-2025 zijn hiervoor dan ook middelen voorzien. Inspectie Financiën merkt op dat naast het globale engagement van alle partners om de geselecteerde leefbaarheidsprojecten te realiseren, ook (verdere) concrete afspraken tussen betrokkenen nodig zijn om de goede uitvoering van en een degelijke risicobeheersing voor de verschillende projectonderdelen (ondermeer wat betreft de (financiële) opvolging van de stedelijke engagementen) te realiseren.

Op vlak van risicobeheersing dient zeker in de nodige coördinatie van het gehele project te worden voorzien omdat de realisatie van deze projecten een samenwerking betreft, niet alleen van Antwerpen en Vlaanderen, maar ook tussen diverse leden van de groep stad Antwerpen.

Eerdere projecten hebben reeds aangetoond dat risicobeheersing in het kader van een goede projectopvolging belangrijk is zodat projecten tijdig bijgestuurd kunnen worden, conflicten met aannemers en andere betrokkenen vermeden kunnen worden en de middelen efficiënt en effectief ingezet worden.

- Vastgoedfonds

Het Vastgoedfonds vindt zijn oorsprong in de nieuwe beheersovereenkomst (artikel 11, §5) met AG VESPA die bepaalt dat opbrengsten uit vervreemding van stedelijk patrimonium toekomen aan de stad waarbij deze middelen zullen worden geïnvesteerd in patrimonium.

In de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) wordt aan ontvangstenzijde rekening gehouden met een aantal geplande verkopen van vastgoed, met aan uitgavenzijde eenzelfde bedrag om te herinvesteren in stedelijk patrimonium. Voor de periode 2020-2025 gaat het om een bedrag van 2,8 miljoen euro.

Inspectie Financiën stelt vast dat besluitvorming omtrent de concrete werkingsmodaliteiten van het Vastgoedfonds op heden ontbreken en adviseert om de werkingsmodaliteiten van het fonds formeel aan het college voor te leggen.

- Parkeerfonds scholen

Voor de realisatie van een Parkeerfonds scholen werd in de periode 2017-2019 een jaarlijkse kapitaalverhoging voorzien van 1,5 miljoen euro in het AG Mobiliteit en Parkeren Antwerpen. Ondanks de uitgevoerde kapitaalsverhogingen en de realisatie van een aantal projecten, stelt Inspectie Financiën vast dat de concrete werkingsmodaliteiten van het fonds nog niet werden geformaliseerd en de eerste projecten (mede hierdoor) zorgden voor een aantal onnodige en complexe financiële stromen tussen de stad en het AG. Een belangrijk deel van de in het AG ingebrachte middelen in 2017-2019 zijn op heden onbested. Ook in het meerjarenplan 2020-2025 zijn opnieuw middelen voorzien in functie van een Parkeerfonds Scholen (1 miljoen euro per jaar).

Inspectie Financiën herhaalt dan ook haar advies om het Parkeerfonds concreet uit te werken en daarbij de nodige aandacht te schenken aan de transparantie van de financiële stromen en de efficiënte inzet van de middelen.

Vaststellingen bij de financiering

- Uitstaande schulden en opname van nieuwe leningen

Uit het schema T4 blijkt dat de periode 2020-2025 per 1 januari 2020 start met uitstaande financiële schulden voor in totaal 551 miljoen euro.

De aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) voorziet om in totaal circa 1.833 miljoen euro aan leningen en andere financieringen op te nemen in de periode 2020-2025.

- In de uitstaande schulden op 1 januari 2020 (551 miljoen euro) vertegenwoordigen ZNA (excl. Valentijnsakkoord) en Zorgbedrijf Antwerpen (excl. woonrechtcertificaten) een bedrag van 224 miljoen euro (of 40%).
- Het bedrag van 1.833 miljoen euro aan geplande opnames van leningen en andere financieringen in de periode 2020-2025, zoals voorzien in de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2) is als volgt samengesteld:
  - o reguliere leningen voor stad en OCMW voor in totaal 1.586 miljoen euro, waarbij de uitgangspunten voor de opname van deze leningen dezelfde bleven als bij voorgaande budgetcycli (voorzichtige rentevoet van 4% voor looptijden van 10 jaar);
  - o de budget- en boekhoudtechnische verwerking van een bedrag van 33 miljoen euro voor het Noorderlijn-project in 2020;
  - o uitgiften van nieuwe woonrechtcertificaten voor Zorgbedrijf Antwerpen, waarbij het OCMW Antwerpen optreedt als emittent (circa 70 miljoen euro), en de eventuele vervroegde aflossingen/heruitgiften van bestaande certificaten (bijna 48 miljoen euro);
  - o een bedrag van 77,8 miljoen euro is éénmalig in 2020 voorzien om de uitstaande schuld voor de reeds uitgegeven woonrechtcertificaten (dd. 31 december 2019) op te nemen in de balans van stad / OCMW;
  - o in 2020 is er een aangepast bedrag van 17,7 miljoen euro voorzien als (laatste) doorgeeflening aan Zorgbedrijf Antwerpen. Vanaf het ogenblik dat de nieuwe structuur voor Zorgbedrijf Antwerpen operationeel zal zijn is het de bedoeling om niet langer doorgeefleningen te voorzien.

In de voorbije jaren namen stad en OCMW Antwerpen geen nieuwe leningen op ter financiering van de eigen uitgaven. Dit was enerzijds mogelijk omwille van het positieve gecumuleerde budgettaire resultaat uit het verleden en de thesauriemiddelen die tegenover de bestemde gelden stonden/staan, maar anderzijds zorgde ook de vertraging in de realisaties van de investeringen hiervoor.

Hoewel in het meerjarenplan 2020-2025 na aanpassing (nr. 2) voorzien is dat stad en OCMW een bedrag van 237 miljoen euro leningen in 2020 moeten aangaan ter financiering van de gebudgetteerde uitgaven, is het op thesaurievlak de verwachting dat er pas in 2021 effectieve opnames dienen te gebeuren.

- Financiering ZNA en Zorgbedrijf Antwerpen

Uit bovenstaande blijkt de impact van (de schulden van) ZNA en Zorgbedrijf Antwerpen op de uitstaande schuldpositie en de cijfers van het meerjarenplan 2020-2025 van stad en OCMW Antwerpen.

Met uitzondering van nieuwe woonrechtcertificaten en de laatste doorgeeflening van 17,7 miljoen euro in 2020 aan Zorgbedrijf Antwerpen, gaat het meerjarenplan er verder van uit dat ZNA en Zorgbedrijf Antwerpen voortaan zelf leningen zullen afsluiten, al dan niet met stadswaARBorg.

Ook zonder dat er in de toekomst specifiek voor ZNA en Zorgbedrijf Antwerpen (budgettaire) doorgeefleningen worden voorzien, blijft het omwille van de omvang van de bedragen die door ZNA en Zorgbedrijf Antwerpen voortaan extern gefinancierd zullen worden, noodzakelijk om ervoor te zorgen dat

stad en OCMW Antwerpen steeds tijdig en vooraf kennis krijgen van de financiële planning en (eventuele) bijstellingen op deze financiële planning. Op die manier kan op tijd ingegrepen en bijgestuurd worden zodat een mogelijke negatieve budgettaire impact bij de stad vermeden kan worden.

Daarnaast blijft het belangrijk om binnen de groep Antwerpen de opnames van leningen van de verschillende entiteiten nauwgezet op te volgen en te bewaken in functie van de globale financieringsmogelijkheden van de groep en om hierover duidelijke afspraken te maken met alle entiteiten binnen de groep Antwerpen.

Advies

Na inhoudelijke en steekproefsgewijze controle geeft Inspectie Financiën gunstig advies bij de aanpassing meerjarenplan 2020-2025 (nr. 2).

Inspectie Financiën vraagt wel aandacht voor de vaststellingen en aanbevelingen.

Digitaal ondertekend door
Sabine Dierckx (Signature)
Datum: 26-10-2020 14:13:06

Digitaal ondertekend door Nick
Dillen (Signature)
Datum: 23-10-2020 10:44:44

Sabine Dierckx
Directeur Inspectie Financiën

Nick Dillen
Manager Inspectie Financiën